

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXIII П'ЯТНИЦЯ, 10 ЛИСТОПАДА 2006 РОКУ ЧИСЛО 45 VOL. CXIII NOVEMBER 10, 2006 No. 45

Драматичні зміни на політичному полі США

Демократична партія має великі здобутки в Конґресі: Доналд Рамсфелд зрезиґнував

ВАШІНҐТОН. — На проміжних ключових виборах у Сполучених Штатах 7 листопада демократи вперше від 1994 року здобули контролю над Палатою Представників американського Конґресу, перебравши 27 місць від республіканців і покищо не втративши жодного. Демократи також взяли 5 місць у Сенаті, але висліди голосувань у Вірджінії покищо надто близькі, щоб говорити про чиюсь перемогу. Очікують, що в штаті Вірджінія вібудеться перерахунок голосів.

В Сенаті Демократична партія тепер контролює 50 місць, а Республіканська партія – 49.

Не менш драматичним, ніж перемога Демократичної партії в Конґресі, була заява Президента Джорджа Буша на пресовій конференції 8 листопада, коли він заявив, що секретар Департаменту оборони Доналд Рамсфелд зрезиґнував. Президент Дж. Буш подякував Д. Рамсфелдові за віддану працю та сказав, що подає кандидатуру Роберта Ґейтса, колишнього директора ЦРУ в 1991-1993 роках, на затвердження Конґресом, як нового секретаря Департаменту оборони.

Президент Дж. Буш підкреслив, що Д. Рамсфелд давно йому говорив, що зрезиґнує тієї хвилини, як тільки відчує, що він більше не може ефектовно діяти як секретар Департаменту оборони. Президент зізнався, що вже кілька днів ішла розмова про резиґнацію, але Президентові було необхідно переговорити з Робертом Ґейтсом і дати можливість Д. Рамсфелдові повідомити головних військових про це рішення. Однак, Президент рішуче підкреслив, що „наші вороги не повинні радіти. Прояви нашої демократії не означають брак волі“ щодо успіхів в Іраку. Стосовно тепер вимушеної співпраці з членами Демократичної партії Дж. Буш сказав, що „Америка чекає такої співпраці, але є різниця між спільним ґрунтом і відкиненням принципів“, і він принципів не відкине, бо остаточно він відповідає за оборону і захист Америки – і тому не передбачає скорого виходу з Іраку.

Член Палати Представників від Демократичної партії Ненсі Пелосі стане на посаду голови Палати Представників, яка буде першою в американській історії жінкою - головою однієї з двох Палат Конґресу США. І в разі потреби з рамени цієї посади вона стає другим з черги наступником Президента - першим є віце-президент. У промові з нагоди своєї перемоги вона сказала: Сьогодні – велика перемога американського народу! Сьогодні американський народ висловився за зміни! Люди проголосували за демократів, щоб повернути нашу країну на новий шлях".

Представники Демократичної партії, окрім перемоги у Палаті Представників, перемагають також на виборах губернаторів штатів.

За загальною думкою, головною причиною падіння популярності республіканців, які понад 12 років утримували більшість в обох палатах Конґресу, стала політика американської адміністрації в Іраку. Одна група людей підтримує війну, але не існуючу стратегію. Інші категорично висловлюються проти війни та нполягають на виведенні військ коаліції з Іраку. Крім того, зміну виборчих настроїв викликали війна в Іраку, корупційні скандали у Вашінґтоні довкруги республіканців та все більша непопулярність Президента Джорджа Буша.

Американці 7 листопада вибирали весь склад Палати Представників, третину Сенату, губернаторів 36 штатів та представників місцевих органів влади.

ЗМІ

Коли життя з Богом – від альфи до омеги

У Випані, Н. Дж., 11–12 листопада відбудеться урочисте відкриття нового українсько-американського Культурно-духовного центру. Напередодні відкриття „Свобода" подає інтерв'ю Ольги Миханцьо з о. Романом Мірчуком, парохом церкви св. Ів. Хрестителя, митрофорним протопресвітером УКЦ, духовним наставником і основною рушійною силою цього проєкту: Культурний центр – церква–дзвіниця – триєдине джерело.



о. Роман Мірчук

– Для української громади повіту Морис в Ню-Джерзі цими днями буде справжнє довгоочікуване свято. Це подія, яка, напевно, розпочне відлік нового часу в формуванні серед нового покоління якісно іншого вектору у культурному, інтелектуальному і духовному розвитку молоді. Принаймні цього дуже хотіли всі ті активні люди, які розумом і серцем його створили. Але без Бога – ні до порога. Отче Романе, кому належала ідея створення цього проєкту і як довго Ви до неї йшли?

– Дуже давно, ще від 1921 року виношували таку ідею наші попередники на американському континенті. В глибокій тузі за рідним краєм перші хвилі українців, тяжко гаруючи, мріяли про свою золоту Україну в Америці. Як стануть на ноги, розбудуються, збагатіють і утвердяться заможні і щасливі. І буде в них своя церква і своя правда, і свій Народний дім з українськими піснями і культурою своїх предків.

Її носили під серцем, як дитину, разом з клаптиком полотна, до якого була загорнута грудочка української землі. Чи можна було її відродити за кілька тисяч кілометрів від дому? Американська земля виявилася гостинною для різних народів світу. І той, хто хотів і вмів себе створити – це зробив. Тяжкою працею, але з вірою в Бога і любов'ю в серці. І церква, як живий організм, навколо якої згуртувалися люди, щоб вижити, додавала сили корінню, спрямовувала, ставала надійною опорою у найважчі хвилини. Церква і національна ідея – УККА, Союз Українок, СУМ, Пласт –духовний і культурний чин. А цей, нинішній проєкт розпочав о. Ю. Маркевич у 1996 р., організувавши будівельний комітет і очоливши рух з усіх організаційних моментів.

– А якою є хронологія становлення цієї парафії і хто були перші поселенці? Бо церква – це люди.

– Перші поселенці цих місць були з Лемківщини, фактично з двох сіл коло Сяноку, повіт Ліско. Їх імена з'являються всюди при початках в реєстраційних книгах і на надгробних плитах початку XX ст., саме українською мовою. Довший час не було своєї церкви, і на хрестини, весілля чи похорон привозили, як правило, священика з Пасейку (*місто в Ню-Джерзі за 30 миль від Випані.* – **Ред**). Громада збільшувалася, і 27 родин, які на той час тут оселилися, у 1920 р. скликали сходини, вирішивши будувати свій духовний осередок. Спочатку звернулися за згодою до адміністратора епархії о. Петра Понятишина в Нюарку, куди вони належали, а потім до місцевого власника паперової фабрики, де переважна більшість працювала, допомогти придбати землю. Він з дружиною пішов назустріч громаді і символічно, як жартували, за 1 доляра, подарував 2 акри землі для побудови української церкви. Протягом 1921 р. люди збудували дерев'яну невеличку церкву, а у 1922 р. її освятив священик з Пасейку.

Ця оригінальна давня церковця ще існує, тільки її притягнули до нашої церковної залі, добудували і перемінили згодом на кухню. У 1922 р. тут з'являються перші священики, які правили приблизно один раз в місяць і часто змінювались. Так було до 1948 р., поки не прийшов з Нюарку вже на постійну працю о. М. Созанський, який став тут мешкати. Він і розпочав активний рух з молоддю і з громадою. Оскільки навколо була міцна латинська парафія з польськими священиками і великою громадою – чимало українців асимілювалось. Потрібна була більша церква. У 1950 р. громада розпочала будівництво церкви, яка під проводом о. Пришляка нам понад 50

(Продовження на стор. 15)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Президента В. Ющенка обурює ‘інквізиція над міністрами’

КАЛУШ. — 3 листопада Верховна Рада ухвалила постанову, якою плянує 15 листопада заслухати звіти міністрів оборони і закордонних справ Анатолія Гриценка і Бориса Тарасюка. Напередодні у парляменті була створена тимчасова слідча комісія для перевірки звинувачень у корупції та зловживанні службовим становищем у Міністерстві внутрішніх справ. На час діяльности комісії - 2 місяці - ВР пропонує відсторонити міністра внутрішніх справ Ю. Луценка від виконання обов’язків. Президент Віктор Ющенко того ж дня піддав критиці ці пропозиції Верховної Ради.Промовляючи у Калуші Івано-Франківської области, Президент назвав ці рішення „не просто поганими, а дуже поганими” і такими, що заг рожують демократичним процесам в Україні. В. Ющенко також сказав, що він занепокоєний і обурений позиціями і діями голови Верховної Ради і прем’єр-міністра, додавши, що ці дії не відповідають змістові його попередніх перемовин з Віктором Януковичем і Олександром Морозом. Спроби відсторонити Ю. Луценка Президент оцінив як намагання парляменту „перейти на ручне управління міністром внутрішніх справ”. В. Ющенко застеріг усіх, хто причетний до цих процесів, „не пускати в хід емоції”, і повідомив, що подав відповідний запит до Конституційного суду, щоб визначити законність рішень парляменту. Прем’єр В. Янукович заявляв, що у нього немає претензій до праці Ю. Луценка, але неодноразово висловлював невдоволення міністром закордонних справ і наполягав, що Б.Тарасюк має піти у відставку, оскільки очолювана ним політична сила проголосила свою опозиційність до уряду. Президент В. Ющенко наполягає на своєму праві звільняти міністрів оборони і закордонних справ, але водночас він знову повторив, що усі четверо міністрів від „Нашої України”, які написали заяви про відставку, мають бути звільнені. Досі парлямент схвалив лише відставки міністрів юстиції та культури, призначивши нових керівників цих відомств.

Рівень корупції в світі

КИЇВ. — Україна та Грузія поділяють 99-104 місце за рівнем корупції у світі. Разом з ними – Монголія, Домініканська Республіка та африканські держави Мозамбік і Малі. Росія посіла 121 позицію, Узбекистан та Білорусь опинились іще на 30 місць нижче у цьогорічному оцінюванні міжнародної громадської організації „Transparency International”, що охоплює 163 держави. Фахівці організації дослідили рівень корупції у державному секторі країн. Найнижчим він виявився у Фінляндії, Ісляндії та Новій Зеляндії. Німеччина на 16-му місці, Японія на 17-му, а США на 20-му. Найбільш корумпованою визнали острівну державу Гаїті, трохи кращі показники в Іраку та М’янмі (колишній Бірмі). Експерти організації наголосили на прямо пропорційній залежності бідности громадян від хабарництва, що існує в країні. „Transparency International” зазначила, що за останній рік рівень корупції зріс у США, Ізраїлі та на Кубі. Ситуація, навпаки, значно поліпшилася у Чехії, Індії, Японії, Латвії, Лівані, Туреччині, а .також Туркменистані, який минулого року був на передостанньому місці.

Маємо ще один Палац мистецтв…



ЛЬВІВ. — У відділі мистецтв Львівської наукової бібліотеки 4 листопада урочисто відкрито Палац мистецтв Тетяни та Омеляна Антоновичів. Відділ мистецтв розташовано у відреставрованому будинку Баворовських та новозбудованому приміщенні з читальними залями, фондосховищами і службовими кімнатами. Комплекс реставраційних та будівельних робіт було здійснено за кошти відомого українського мецената Омеляна Антоновича (понад мільйон долярів США), уряду Польщі (560 тисяч злотих) та фінансування з держбюджету (382 тисячі гривень). У нових виставкових залях тепер експонується колекція творів українського мистецтва, подарованих бібліотеці меценатом Мар’яном Коцем.

Зліва : Мирослав Романюк, директор Львівської бібліотеки ім. Василя Стефаника, біля нього – меценат Омелян Антонович.

Президент вніс в Раду проект закону про Голодомор

КИЇВ. —Президент України 2 листопада вніс на розгляд парляменту проєкт Закону України „Про Голодомор 1932 – 1933 років в Україні“. Основним положенням проєкту є визнання Голодомору 1932 – 1933 років в Україні актом геноциду проти української нації. В законопроєкті зокрема пропонується надати політико-правову оцінку Голодоморові 1932 – 1933 років в Україні і відповідно до Конвенції Організації Об’єднаних Націй від 9 грудня 1948 року про попередження злочину геноциду і покарання за нього визнати Голодомор явищем геноциду проти Українського народу. Представлятиме зазначений законопроєкт під час його розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України виконувач обов’язків голови Українського інституту національної пам’яті Ігор Юхновський.

Евросоюз полегшив українцям подорожування

КИЇВ. — Українцям тепер буде легше їздити на Захід. Під час зустрічі „Україна-ЕС” у Гельсінкі, що відбулася 27 жовтня, підписано угоду про спрощення візового режиму між Україною та Европейським Союзом. Власне, першою ініціятиву проявила Україна і ліквідувала в`їзні візи для громадян Евросоюзу, сподіваючись на певну взаємність. Чекати довелося два роки, однак, тепер домовленостей з Еврокомісією досягнуто, про що заявив її голова Жозе Барозу. Це означає, що вже з середини наступного року потрапити в Европу українцям буде простіше. До того часу посольства будуть переходити на нові правила видання віз. Нові правила передбачають наступне: Шенгенську візу будуть надавати максимум за 10 днів. У разі відмови консульства будуть змушені пояснювати причини неґативного рішення та арґументувати його. Знизиться і вартість візи – тепер у всіх консульствах вона коштуватиме 35 евро. Окрім того, родичі громадян Евросоюзу, журналісти, студенти, пенсіонери та інваліди отримуватимуть візу безкоштовно. Але найбільші зручності для власників дипломатичних пашпортів – їм тепер взагалі не потрібні візи для того, аби потрапити до країн Евросоюзу.

В Україні ліві святкують річницю революції

КИЇВ. — 7 листопада українські комуністи та їхні ідейні соратники вшанували річницю більшовицької революції в Росії вічами та не дуже масовими акціями. В Києві кількасот осіб узяли участь у вічі, організованому Компартією, та в покладанні квітів до пам’ятника вождеві більшовицького перевороту Леніну. На демонстрації у Києві та кількох інших містах також вийшли активісти правих партій та організацій, які назвали комуністичну ідеологію злочинною. Провідник КПУ Петро Симоненко говорив, що перемога комуністичної влади і створення Радянського Союзу сприяли розвиткові України. Опоненти лівих наголошують, що комуністична влада спричинила мільйонні жертви і закликають усунути в Україні залишки комуністичних символів, зокрема знести пам’ятники Ленінові.

В. Янукович виступає за членство України в НАТО

КИЇВ. — Прем’єр-міністер України Віктор Янукович під час пресової конференції 1 листопада заявив, що стратеґічною метою України залишається входження до НАТО. Водночас В. Янукович зазначив, що „прискорення двох останніх років принесло з собою лише неґативні наслідки. За останні два роки кількість тих українців, які неґативно відносяться до вступу в НАТО, зросла майже на 20 відсотків тому, що народу не пояснили, що таке НАТО”, - сказав прем’єр. 14 вересня, у Брюсселі прем’єр-міністер України В. Янукович після засідання комісії „Україна-НАТО” заявив, що Україна відкладає свої пляни щодо вступу в НАТО. В. Янукович також розраховує, що парлямент протягом листопада ухвалить закони щодо вступу до СОТ. 2 листопада Верховна Рада ухвалила 7 законопроєктів потрібних для вступу до СОТ. Щоб вступити в СОТ, Україна має ухвалити 20 законопроєктів. Якщо Україна негайно не вступить до Світової організації торгівлі, то вона буде приречена торгувати переважно з Росією. Так вважає представник „Нашої України” Сергій Бичков: „Товарообіг з Росією наступного року буде всього лише 9-10 відсотків. І гарні можливості в Европейському Союзі. Наші товари за нашої якости та можливостей були б дуже конкурентними в ЕС”.

В. Щербань прибув в Україну для спростування звинувачень

КИЇВ. — 4 листопада вранці до київського летовища „Бориспіль“ прибув зі США колишній голова Сумської обласної адміністрації Володимир Щербань, який підозрюється українськими правоохоронцями у скоєнні низки злочинів. Сам В. Щербань не вважає себе винним у скоєні будь-яких злочинів в Україні: „Я ніколи у своєму житті не скоював злочинів: ні проти своєї держави, ні проти свого народу, ні проти когось з окремих людей“. При цьому він зазначив, що приїхав до України для того, щоб дати всі свідчення та пояснення щодо звинувачень на його адресу. В Україні його звинувачують у зловживанні службовим становищем, перевищенні службових повноважень, вимаганні, шахрайстві з фінансами та інших. Генпрокуратура прийняла рішення обрати для екс-губернатора як міру запобіжного заходу - взяття на поруки. За словами В. Щербаня, за нього після прилету до України поручилася група народних депутатів від Партії Реґіонів, зокрема Ян Табачник, Євген Гейлер та Михайло Мироненко. В. Щербаня було затримано в США 12 жовтня 2005 року за порушення візового режиму. На початку року Україна звернулася до США з проханням депортувати В. Щербаня в Україну. В. Щербань обіймав посаду голови Сумської ОДА з грудня 2002 року по січень 2005 року.

Всі рівні перед законом... Чи це – ілюзія?

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – За всіма економічними, культурними, технічними і ще якими хочете показниками Україна вповні належить до кола світових спільнот. Але вона не належить до країн, в котрих людське життя є найвищою дорогоцінністю. Вона не належить до країн, де вбивство невинної людини викликає загальний шок, сколихує суспільством до глибини душі. Вона не належить до країн, де діє закон і де злочин підлягає неминучій карі. Не тішмо себе думкою, що таких країн взагалі нема. Ніщо не мало б заважати Україні стати саме такою країною. Принаймні, якщо вже злочин стається, ніщо не мало б заважати правоохоронним органам негайно розстежити його, адже держава не має іншого способу виявити свою потрібність.

Тим часом список нерозкритих вбивств в Україні такий довгий, що стає і соромно, і страшно за цю країну – її ж колись Пантелеймон Куліш називав „найблагочестивішою землею в світі“.

Та ось нарешті чергове вбивство в Україні спричинило закономірне обурення. 25 жовтня в Києві четверо бритоголових ножем у спину вбили 47-річного ніґерійця Годновза Мієві. 400 долярів, що були при ньому, злочинці не взяли. І відразу преса розтиражувала висновок журналіста-кримінолога Олега Єльцова: „Перше вбивство на расовому ґрунті“. Ще тільки цього не вистачало! Треба зробити все, щоб воно було й останнім! Треба вивести Україну з–під цієї підозри Єльцова, нібито расова проблема в Україні вже цілком реальна, але влада, замість витягати її на поверхню і розв’язувати, своєю пасивністю заганяє її вглибину. „Факти побиття чужинців та ’іншовірців’ аж ніяк не одиничні... Чому мовчить міліція? Чому СБУ не займається екстремістськими рухами й центрами, особливо в молодіжному середовищі?“, – запитує Єльцов. І ми разом з ним.

Але ця історія, попри її трагічність і тривожність, виглядає водночас якоюсь сюрреалістичною. Таке враження, що українців – журналістів, політиків, підприємців – можна вбивати і ці вбивства можна не розкривати. Не можна вбивати тільки чужинців. Схаменімося! Цінність кожного людського життя на землі – однаково висока. Вона не залежить ні від кольору шкіри, ні від розрізу очей, ні від етнічного походження. Тому перед законом, як і перед Богом, – всі рівні, не може бути „своїх“ і „чужих“.

Проте, хочемо чи ні, змушені враховувати ще й версію свідомих провокацій, метою яких є дискредитувати Україну в очах світового співтовариства – як державу нерозкритих вбивств, тобто як державу, де панує беззаконня.

А хіба це не провокація – спроба проросійських шовіністичних сил провести в Києві 4 листопада „рускій імперскій марш“ – під російськими прапорами і антиукраїнськими гаслами? І хіба це закон, коли міліція затримувала не „імперців“, а саме українську молодь, яка вийшла протестувати проти „маршу“?

Наскрізь провокативною є діяльність Евразійського союзу молоді, керівники якого відверто погожуть залляти Україну кров’ю, але не дати їй відірватися від Росії. Осередки цього союзу виродків безборонно діють в Україні – то це не беззаконня?

За російським взірцем в Україні виник так званий „Український рух проти нелеґальної імміґрації“. УНІАН повідомляє, що коли 3 листопада в аґенцію прийшов київський пастор-африканець Сандей Аделаджі, щоб висловити своє занепокоєння „расовим вбивстом“ Годновза Мієві, під вікнами протестували активісти цього руху, роздаючи проклямації під заголовком: „Остановім завоз бандітов і убійц!“ („Зупинимо завезення бандитів і вбивць“). Української мови цей „рух“ не знає, по-українськи не думає, по-українськи не сприймає довколишнє життя. І це також виглядає на провокацію.

Все ж, на жаль, проблеми, пов’язані з іміґрацією, зокрема нелеґальною, в Україні – цілком реальні. Якщо закони далі бездіятимуть, конфліктів між „своїми“ і „чужими“ ставатиме все більше. І винні будуть з обидвох сторін, бо серед „чужих“, зокрема серед тих же ніґерійців, далеко не всі ангелочки. Так що можна повірити згаданій проклямації – в ній розповідається про низку нападів африканських нелеґалів на київську молодь.

„Закон суворий, але він – закон“. Ба – не про Україну це мовлено.

Петро Часто



Учасники „Російського маршу“ з нагоди Дня народної єдности (державне свято Росії) в Симферополі (Крим) у суботу, 4 листопада. Акція була організована партією „Російський бльок“, Російською громадою Криму, Евразійським союзом молоді, а також Кримським козачим союзом, і пройшла під партійними прапорами, прапорами Російської Федерації, Криму і Андріївським прапором. Учасники прийняли резолюцію, в якій, зокрема, сказано: „Ми вважаємо всі дії, пов’язані з розвалом Радянського Союзу, злочинними, спрямованими проти російського народу, і заявляємо про те, що будемо послідовно і рішуче боротися за возз’єднання України з Росією і Білоруссю“. За даними міліції, в цій акції брали участь 300 осіб. Учасники маршу у Симферополі тримали в руках транспаранти з гаслами: „Росіяни йдуть!", „Слава російській зброї!", „Українець, росіянин, білорус - разом відродимо Священний наш Союз!", „Майбутнє України в Союзі з Росією!", „За російську мову! За російську єдність!", „НАТО - ні! Геть бандерівщину!" тощо. Проросійські сили проводили акції за програмою „Російського маршу" також у Києві, Харкові, Одесі. У Києві на Бесарабську площу прийшло ледве 20 осіб, а також 50 супротивників цієї акції. Учасники маршу поклали квіти до пам’ятника Богданові Хмельницькому на знак подяки за Переяславську раду 1654 року. В Одесі учасники маршу провели віче біля пам’ятника Пушкінові, де ухвалили звертання до міської ради з протестом проти перейменування вулиці Канатної на вулицю Романа Шухевича, проти спроб реабілітації ОУН-УПА, вояків якої у зверненні названо „бандерівськими головорізами“ і „недобитками“.

Фото УНІАН

Хто ж, як не Путін, „захистить“ бідну

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. — Коли 25 жовтня Президента РФ Володимира Путіна журналісти під час „прямої лінії“ запитали Президента Росії про ситуацію в Криму заявив, що Росія, на прохання України, готова захистити Україну від втручання ззовні у внутрішньоукраїнські справи. „Якщо українське керівництво вважатиме за можливе звернутися до нас по допомогу, ми готові, не занурюючись в ці проблеми, не втягуючи Росію у розв’язання проблем подібного роду, сприяти нашому найближчому сусідові, без жодного перебільшення, братської республіки України, до того, щоб захистити її, якщо у когось виникне така спокуса, втручатися у внутрішні справи України ззовні, - сказав В. Путін, відповідаючи на запитання, чи може Росія посприяти у вирішенні проблеми кримських татар. В. Путін зазначив, що проблема кримських татар - дуже чутливе питання. „Сьогодні потрібно виходити з реалій, що склалися. Крим - це частина України, і ми не можемо втручатися у внутрішні справи іншої країни“, - сказав він. При цьому він відзначив, що для Росії небайдужі події, які відбуваються в Криму.

„Львівська газета“ відгукнулася на заяву В. Путіна: „Цікаво, у кого це може виникнути спокуса втручатися в наші внутрішні справи „зі сторони“? Та ще й у контексті Криму? Що це за така загадкова зовнішня сила? Відповідь на це запитання дає новітня історія. Досить згадати територіяльні претензії, що звучали впродовж останніх п`ятнадцяти років на адресу України, аби ця неназвана В. Путіним туманна „зовнішня сила“ набула цілком конкретних обрисів.

Дії або висловлювання, що стосуються територіяльної цілісности України, дозволяла собі одна єдина країна – Російська Федерація. Найвищий законодавчий орган РФ неодноразово ухвалював рішення про те, що якась частина України є російською землею, вищі посадовці сусідньої держави систематично роблять відповідні заяви. А випадок з островом Тузла в буквальному розумінні „перейшов усякі межі“. Тобто жодна інша держава світу, окрім Росії, не втручалася в наші внутрішні справи, силоміць кордону перенести не намагалася і не диктувала нам умов, як і куди вступати.

Наступного дня, 26 жовтня, Президент України Віктор Ющенко, відповідаючи на запитання стосовно заяви Президента Росії Володимира Путіна, наголосив, що Україна здатна самостійно забезпечити свою цілісність і національний суверенітет. Він підкреслив: „Україна – суверенна держава, і вона на сьогодні здатна забезпечити свою цілісність і національний суверенітет. Ми маємо українські Збройні сили, які виконували до цього і на далі зможуть виконувати цю важливу функцію. Це є функція Української держави“.

Того ж дня, перебуваючи з робочою візитою у Львові, міністер оборони України Анатолій Ггриценко заявив, що Україна не розглядає питання про залучення потужности Чорноморської фльоти РФ для забезпечення власного суверенітету та незалежности, „Україна спроможна самостійно, власними силами, з опорою, у разі потреби, на власні Збройні сили у випадку воєнної загрози, забезпечити свій суверенітет, територіяльну цілісність, недоторканність наших кордонів і невтручання в наші внутрішні справи“, – сказав А. Гриценко.

Він підкреслив, що з урахуванням дружніх взаємин з державами-сусідами України, не бачить причин, за яких українське керівництво може звернутися за збройною допомогою до іншої держави.

Крім того, він зазначив, що РФ перебуватиме в Україні до 2017 року, і Українська держава зробить все необхідне для його ефективного функціонування.

„ЧФ Росії перебуває в нашій державі як виключення, оскільки Конституція не передбачає постійного базування на території нашої держави чужоземних військ, - сказав А. Гриценко. – Я переконаний, що на території України не повинно бути і не буде постійного базування будь-яких військ чужоземних держав – чи то країн членів НАТО, чи то країн членів Ташкентського договору про колективну безпеку СНД – не буде на території України постійних баз американських, польських, німецьких, російських, білоруських чи будь-яких інших“.

За повідомленнями ЗМІ

АМЕРИКА І СВІТ

Садама Гусейна засуджено до страти через повішання

БАГДАД, Ірак. — Колишнього керівника Іраку Садама Гусейна засуджено до страти через повішання за злочини проти людства. Під час виголошення вироку колишній президент вигукував „Господь могутній" і „Геть окупантів!". Цей вирок стосується вбивства 148 селян-шиїтів, а також тортур і депортації інших після спроби замаху на Садама Гусейна у 1982 році. Як очікують, процес апеляції цього судового рішення почнеться автоматично і відбуватиметься одночасно з другим судовим слуханням проти Садама Гусейна за звинуваченням у його причетності до загибелі десятків тисяч курдів у 1987-88 роках. Іракці відреагували на вирок суду сумішшю святкувань і протестів. У Багдаді мусульмани-шиїти, яких пригноблював С. Гусейн, іґнорували запроваджену в місті комендантську годину, роз'їзджали, голосно сигналячи, на автах і стріляли в повітря. Але в сунітських районах спалахнули сутички між поліцією й озброєними групами людей. Натовпи протестували на вулицях проти вироку. Рішення суду привітав Білий Дім, назвавши сьогоднішній день „добрим" для іракського народу. Тим часом Організація О'єднаних Націй закликала іракську владу утриматися від страти Садама Гусейна навіть у випадку, якщо апеляційний суд підтримає смертний вирок.

„Ґазпром" збільшує ціну газу для Грузії до 230 долярів

МОСКВА. — Російська компанія „Ґазпром" 2 листопада запропонувала з наступного року майже подвоїти ціну на газ для Грузії на тлі кризи, що триває у двосторонніх взаєминах. Причиною кризи стало те, що у вересні в Грузії були тимчасово затримані четверо російських офіцерів, яких звинуватили у шпигунстві, після чого Росія запровадила проти Грузії санкції. „Ґазпром" заявив, що ціна підвищиться з 110 долярів за тисячу кубометрів до 230 дол. Збільшення ціни на російський газ вже очікували у Грузії, однак намір „Ґазпрому" більш ніж подвоїти ціну все ще викликає шок. Грузія залежить від російського газу, незважаючи на спроби грузинського уряду знайти інших постачальників. Якщо плян „Ґазпрому" набере чинности, це буде друге значне підвищення цін на російський газ за рік - і цей крок може завдати шкоди грузинській економіці. Грузинське міністерство економіки вважає, що якщо ціна справді зросте, це буде зроблено через політичні причини. Про це заявив міністер економіки Каха Бендукідзе. Грузія вважає, що Росія намагається повалити прозахідній уряд М. Саакашвілі - політичними і економічними методами. Новини щодо пропозицій підняти ціну на російський газ для Грузії надійшли під час візити до Москви міністра закордонних справ Гели Бежуашвілі. Грузинський уряд намагається зробити все можливе, аби зменшити наслідки економічного тиску з боку Москви. Однак, зменшення залежности від російського газу залишається все ще далекосяжною метою.

Довічне ув'язнення для члена „Аль-Кайди"

ЛОНДОН. — В Британії до довічного увязнення засуджено 34-британців, які визнали, що плянували здійснити низку терористичних нападів у Лондоні. Сторона звинувачення заявила, що Дірен Берот, індуїст, що пізніше навернувся в Іслям, мав на меті вбити тисячі людей. Окрім того, Д. Берот розшукувався властями США за звинуваченнями у використанні зброї масового знищення проти Америки та Ємену. Н. Берота, мешканця Лондону, було заарештовано ще два роки тому. Прокурори переконані, що підсудний є членом мережі „Аль-Кайда" і саме від неї отримав наказ здійснити теракти, які включали б захоплення вагонів з бензиною для нападу на залізниці та використання „брудної" бомби, яка передбачає радіоактивне забруднення території. Плян, за переконанням звинувачення, перебував на останніх стадіях. Адвокати підсудного це заперечили. В суді також пролунали звинувачення у плянах бомбою під Темзою прорвати тунелі лондонського метро, у висліді чого втонули б сотні пасажирів. Вважають, що Н. Берот також плянував напади на штаб-квартири Міжнародного Валютного Фонду та Світового Банку у Вашінґтоні, нюйоркську біржу, штаб-квартиру банків „Citigroup" та „Prudential Building" в Нюарку, штат Ню-Джерзі.

Наступницею Арґентини в Раді Безпеки ООН буде Панама

НЮ-ЙОРК. – Гватемала й Венесуела зняли після тривалої суперечки свої кандидатури на місце непостійного члена в Раді Безпеки ООН. Обидві країни дійшли в середу згоди, що компромісним кандидатом у цій ситуації є Панама. Речниця представництва Гватемали в ООН підтвердила таке рішення й сказала, що її країна вважає, що саме Панама найкраще представлятиме весь реґіон Латинської Америки та Карибського басейну в найвищому органі ООН. Таким чином, місце Арґентини в Раді безпеки з наступного року, очевидно, займе Панама.

В Іраку наростає криза з біженцями

ВАШІНҐТОН. — Управління Верховного комісара ООН у справах біженців говорить, що триваюче насильство в Іраку створює набагато гострішу кризу з біженцями, ніж передбачалося раніше. За даними УВКБ, по 50,000 іракців залишають свої домівки щомісяця. За підрахунками аґентства ООН, лише протягом цього року 425 тисяч іракців добровільно залишили свої домівки або втратили дах над головою у висліді боїв або загрози насильства. Приблизно по дві тисячі щоденно прибуває до Сирії, по тисячі до Йорданії. Як сказав речник УВКБ Рон Редмонд, втеча не є масовою, але вона є безперебійною і потоку біженців не видно кінця. Він додав, що міжнародне співтовариство зібрало мільярди долярів на відбудову Іраку і повинно приділити таку ж увагу кризі з біженцями.

Ще шість країн мають намір розвивати атомну енерґетику

КАЇР, Єгипет. — Відразу шість арабських країн заявили про свій намір розвивати атомну енерґетику. Серед них: Савдійська Арабія, Мароко, Єгипет, Туніс, Альжир та Об'єднані Арабські Емірати. Вони повідомили про це в МАҐАТЕ і попросили сприяння. Як пояснив заступник генерального директора МАҐАТЕ Томіхіро Таніґучі, „кілька арабських держав висловили зацікавленість у розвитку власних ядерних програм для різних цивільних цілей, зокрема для опріснення води". Можливо, успішний розвиток Іраном ядерних технологій підживлює зацікавлення до цієї теми в арабському світі. Крім того, інтерес Єгипту та північноафриканських країн до альтернативних джерел енерґії виправданий, оскільки ці країни не мають запасів нафти. В експертів виникають підозри, що за заявою про „мирний характер програм" стоїть бажання роздобути ядерну зброю.

Палестинські бойовики відновлять акції смертників

ЄРУСАЛИМ. — Палестинські терористичні угруповання „Бригади мучеників аль-Акси" (бойове крило руху ФАТХ) і „Ісламський джігад" 4 листопада оголосили Ізраїлю ультиматум. Бойовики вимагають протягом 48 годин припинити акцію Цахалу в секторі Ґаза. Інакше вони загрожують відновити проведенн я терактів з використанням смертників. До заяви цих угруповань також приєдналися бойовики „Бриґад аль-Кудса" і „Комітетів народного опору". Всі разом вони пообіцяли „використовувати всю свою потугу для протидії вторгненню окупантів". Крім того, терористи повідомили, що продовження ізраїльської акції в секторі Ґаза може зірвати обмін полоненого ізраїльтянина на палестинських ув`язнених. Цахал вже кілька днів веде на палестинських територіях акцію „Осінні хмари", упродовж якої вже знищено кілька десятків палестинців. Армійське командування заявляє, що метою військових є склади зброї, ракетні установки і провідники терористів. Останній теракт з використанням смертника палестинці провели в квітні 2006 року в Тель-Авіві. Тоді загинули десятеро і були поранені ще десятки людей.

Через 50 років морська риба може зникнути

ЛОНДОН. — Авторитетна група вчених 3 листопада застерегла, що через 50 років у світі може взагалі не залишитися риби. Висновки міжнародних учених про наслідки людської діяльности опубліковано в журналі „Science". Вчені кажуть, що в третині рибних басейнів світу стрімко впали запаси риби, і ця тенденція поширюється. Звіт науковців стверджує, що зникнення риби ставить під загрозу також берегові екосистеми і якість води. Британський міністер екології Бен Бредшов окреслив загрозу світовим запасам риби, як другий найбільший виклик, перед яким постало людство, - після кліматичних змін. У той таки час вчені у звіті зауважують, що тепер ще не пізно зупинити тенденцію винищення риби. Для цього потрібно створити морські заповідники і розширити зони, де вилов риби заборонений.

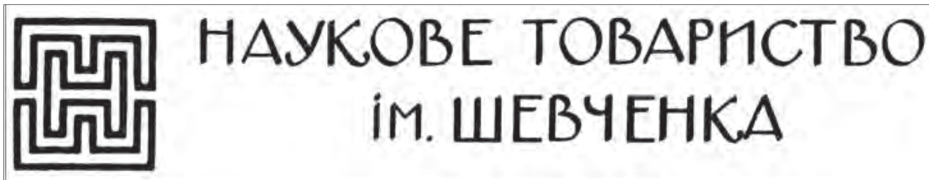
Переможцем у Нікараґуа оголосили Даніеля Ортеґу

МАНАҐУА, Нікараґуа. Виборча комісія країни 8 листопада оголосила підсумки голосування, під час якого провідник Сандіністського фронту національного визволення випередив свого суперника на 9 відсотків. Д. Ортеґа – колишній революціонер-марксист – уже був у 80-их роках президентом Нікараґуа. Сполучені Штати попередили, що повернення Д. Ортеґи до влади може призвести до зменшення інвестицій та допомоги для Нікараґуа.

Росія і Білорусь ввели нові правила в`їзду

МОСКВА — 1 листопада Республікою Білорусь та Російською Федерацією було запроваджено спільну міґраційну картку, яку заповнюватимуть чужоземні громадяни та особи без громадянства при в`їзді на територію Білорусі чи Росії з території третьої держави. У прес-службі Міністерства закордонних справ України міґраційна картка видаватиметься чужоземцям безкоштовно при їх в`їзді на територію Республіки Білорусь. У випадку відсутности у чужоземця такої картки в пункті пропуску через державний кордон Республіки Білорусь її видає посадова особа прикордонних військ. У випадку, якщо чужоземний громадянин прибув у Республіку Білорусь до 1 листопада 2006 року, при реєстрації в органах внутрішніх справ і готелях, а також при виїзді чужоземного громадянина з Республіки Білорусь, міґраційна картка не вимагатиметься. Крім того, до 1 січня 2007 року встановлено перехідний період, під час якого поряд з міґраційними картками єдиного зразка діятимуть міґраційні картки Російської Федерації.

За матеріялами ЗМІ



Український Голодомор у світлі Конвенції ООН про геноцид

Роман Сербин

Полеміка довкола геноцидного характеру Великого голоду 1932-33 років в Україні продовжується як в політичному, так і в академічному світі. Парляменти кількох країн, з якими Україна має близькі зв'язки (Польща, Литва, Грузія), або де діє українська діяспора (Канада, США), визнали Голодомор злочином проти людства чи навіть геноцидом. Більшість держав цього не зробило. Заходи української дипломатії перед Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй 2003 року та три роки пізніше перед Парляментською Асамблеєю Ради Европи не увінчалися успіхом. Хоча обидві міжнародні організації склали співчуття українській нації та засудили Голодомор як злочин, кваліфікувати його геноцидом таки не відважилися – через опозицію Росії та неспроможність української дипломатії переконати міжнародні асамблеї у правоті своїх домагань.

Подібну ситуацію бачимо в академічному світі. Тут погляди науковців на український голод можна поділити на чотири групи. Дехто ще далі відкидає відповідальність комуністичного режиму і пояснює голодову смерть українських селян несприятливими кліматичними обставинами та труднощами переходу від приватного сільського господарства до соціялістичного. Інші вважають сталінську політику лише одною з причин голоду, і тому відмовляються називати його геноцидом. Третя група визнає сталінську злочинну поведінку геноцидом, але не національним (проти українців), а соціяльним (проти селян), вказуючи на одночасний голод у Казахстані і РСФСР. Лише частина українських науковців та дехто з їхніх закордонних колеґ трактують голод як геноцид проти українців.

Конвенція ООН про запобігання геноцидам

Теоретичне осмислення злочину, який називаємо геноцидом, почав правник Рафаель Лемкін, за походженням польський єврей, який ще студентом права у Львівському університеті зацікавився судовими процесами після Першої світової війни над турецькими вбивцями вірменів. Пізніше він осмислював юридичні підстави для покарання за великомаштабні винищування людей, а уже іміґрантом в Америці під час Другої світової війни створив термін „геноцид" з грецького – „генос" (народ, плем'я) і латинського „чіде" (убивати). У своїй праці „Правління Осі в окупованій Европі" (Вашінґтон, 1944 р.) Лемкін застосував це поняття до винищування євреїв нацистським режимом. Використовуючи ідеї Лемкіна, Генеральна Асамблея ООН поставила їх в основу нового міжнародного права і 9 грудня 1948 р. ухвалила „Конвенцію про запобігання злочинові геноциду і покарання за нього". Відтоді неологізм Лемкіна увійшов в усі мови але, як показують словники і наукова та популярна література, не здобув загального узгодження. Користаючись різними дефініціями „геноциду", дискутанти по-різному трактують і питання українського Голодомору. Найавторитетнішою дефініцією геноциду залишається та, яку приняла ООН 1948 р., бо вона стала підставою правової роботи з цього питання ООН та міжнародних судових трибуналів. Щоб довести геноцидний характер українського Голодомору перед Генеральною Асамблеєю, необхідно виходити з Конвенції ООН.

З дев'ятнадцяти статтей Конвенції найважливішими для нашої дискусії є перша і друга. Перша визнає геноцид злочином проти норм міжнародного права і заявляє, що він може бути здійснений у воєнний або мирний час. Друга стаття дає дефініцію цього злочину та вичисляє способи його здійснення. Цитую цю статтю повністю:

Стаття II

У даній Конвенції під геноцидом розуміється наступні дії, чинені з наміром знищити, цілком чи частково, яку-небудь національну, етнічну, расову чи релігійну групу як таку:

а) убивство членів такої групи;

б) заподіяння серйозних тілесних ушкоджень чи розумового розладу членам такої групи;

в) навмисне створення для якоїнебудь групи таких життєвих умов, що розраховані на повне чи часткове фізичне знищення її;

г) заходи, розраховані на запобігання дітородіння в середовищі такої групи;

ґ) насильницьке передання дітей з однієї людської групи в іншу.

Центральним елементом у цій дефініції є слово "намір". Щоб заподіяний злочин міг бути визнаний геноцидом, Конвенція вимагає довести *намір* злочинця нищити людей. Сюди не належить смертність, спричинена природними катаклізмами, невдалим економічним плянуванням, недбальством, чи навіть кримінальною поведінкою репресивної держави, якщо вона мала інші цілі, як нищення людей. Це означає, що голод не може бути визнаний геноцидом, якщо він був результатом посухи, колективізації тощо; треба довести, що сталінський режим навмисне нищив українських селян. Конвенція не вимагає пояснення, чому Сталін нищив людей, — вона вимагає лише доказати що він мав намір їх нищити. Другим важливим елементом дефініції є ідентифікація об'єктів злочинної акції. Конвенція називає чотири групи за такими ознаками: національна, етнічна, релігійна та расова. Тому що в Конвенції відсутня „соціяльна категорія", то доказ геноциду мусить опиратися на скерованості голодової політики проти українських селян, як українців. В тому сенсі треба розуміти фразу „знищити ... групу як таку", себто виморити голодом цих людей не як селян, а як українців. Знищення не мусить бути цілковитим і навіть не вимагається наміру цілковитого знищення; достатним є намір знищити *частину* такої групи.

Українські науковці обходять мовчанкою присутність у Конвенції близьких за змістом групових категорій „національна" та „етнічна", трактуючи їх як синонімні поняття. Насправді поява обох прикметників має сенс лише тоді, коли вони описують окремі явища. В документі „національний" вжито щодо „політичної нації", яка включає усе населення даної країни, незалежно від його етнічного складу. Прикметник „етнічний" тут вживається щодо походження, яке у Східній Европі традиційно окреслювали прикметником „національне". Розуміння терміну „національний" у державному сенсі підтверджене недавньою правовою літературою, наприклад, щодо населення Боснії. Застосовуючи ці поняття до українців, як жителів СРСР, можемо називати українською „національною групою" все населення УСРР, а українською „етнічною групою" — українців Кубані та інших районів РСФСР.

Голодомор був головною частиною українського геноциду, але український геноцид не обмежувався до голодової смерти селян. Українську націю (УСРР) та українську етнічну меншину (РСФСР) складали не лише хлібороби а також і робітники та інтеліґенція, які також були жертвами геноциду, навіть якщо не в таких великих маштабах, як селяни. Нищення українських культурних, соціяльних і політичних еліт, в більшості жителів міст, не відбувалося засобом голодової смерти і тому, щоб мати повну картину українського геноциду, його аналіза мусить виходити поза рамки Голодомору. Усі вичислені Конвецією способи здійснення геноциду були використані проти українців: убивство та створення смертельних умов, фізичне і духовне калічення, перешкоди в народженні дітей та передання дітей іншим групам.

Конвенція ООН не вимагає виявлення мотивів для доказу геноциду і про них навіть не згадує. Все ж таки, аналіза причин допомагає у розумінні й доведенні наміру цього злочину. Канадські науковці Ф. Чак і К. Джонасон ідентифікували чотири типи спонук: 1) знищення реальної або потенційної загрози; 2) розповсюдження терору між реальними або потенційними ворогами; 3) придбання економічного багатства; 4) втілення переконань, теорії або ідеології. Усі ці мотиви були присутні в українському геноциді: нищення українського національного відродження; залякування українського народу для послушности; пограбування українського села для індустріялізації та мілітаризації СРСР; консолідація тоталітарного режиму в ім'я соціялістичної ідеології.

Відповідальність Сталіна та компартії за Голодомор

Дослідники радянської економіки30-их років сьогодні сходяться на одному: в роки голоду сталінська імперія мала досить їстівних припасів, щоб прогодувати усе своє населення. Люди гинули з голоду не тому, що в країні бракувало продовольчих ресурсів, а тому, що держава розпорядилася ними в такий спосіб, що частина громадян втратила до них доступ. Мільйони українських хліборобів умерли тому, що вирощене ними збіжжя Сталін наказав забрати і використати на інші цілі, ніж для забезпечення їхніх життєвих потреб. З цієї констатації випливає перше питання для вирішення геноцидної відповідальности Сталіна й компартії: чи Сталін і його прибічники застосовували цю політику з наміром нищити людське життя?

Відсунувши від влади Троцького та інших конкурентів і підчинивши своїй диктаторській волі здисципліновану компартію, Сталін рішив зробити з СССР передову військову потугу, оперту на могутній індустрії. Така амбіція вимагала колосального капіталу, який Сталін вирішив витиснути з сільського господарства. Село мало дати збіжжя на експорт та прогодувати зростаючі індустріяльні центри. Практика часів російської громадянської війни та завоювання України переконала Сталіна, що реквізиції селянського збіжжя системою „від хати до хати" були малоефективними. Сталін вирішив перетворити всю імперію у латифундії, загнавши хліборобів в колгоспи, до яких держава мала б прямий доступ. Така політика відповідала соціялістичній ідеології та політичним бажанням взяти село під повну контролю компартії.

Сталін знав, що селяни не зречуться добровільно своїх господарств, щоб стати сільськими робітниками, та що головна опозиція прийде від українців та українномовних кубанців. „Революція згори" була добре підготована. Партійні кадри та довірені робітники були послані з Росії та українських міст в українські села і кубанські станиці для проведення колективізації, з допомогою сільських „активістів". Форсована колективізація почалася при кінці 1929 р., а на початку 1930-го відбулося „розкуркулення": арешти, розстріли та депортації кілька сотень тисяч найзаможніших та найбільш опозиційно настроєних селян. Одним махом Сталін позбавляв селян своїх провідників, знесилював опозицію і заселював північні терени своєї імперії. Тероризуючи партійні, адміністраційні та силові кадри, Сталін поступово ламав ними селянську опозицію до колективізації. Не раз були вжиті військові загони. Під осінь 1932 р., коли розпочалася головна фаза Великого голоду, більшість українських селян уже були в колгоспах.

Починаючи з кінця 1920-их років, Сталін вимагав податків, які селяни не могли виконати. Під директивами Сталіна і налетів Молотова та Каґановича маріонеткова українська влада помагала Москві грабувати українських селян. Коли вичерпалися колгоспні й приватні резерви, і селяни перестали здавати збіжжя, на них накладали грошові кари і конфіскували все їстівне. Українське збіжжя

(Закінчення на стор. 20)

Про автора:

Д-р Роман Сербин – політолог, історик, член НТШ в Канаді. Освіта – МекГіл-університет, Сорбона, протягом багатьох років – професор Квебецького університету в Монреалі. Автор англомовних, франкомовних і україномовних досліджень з історії Великого голоду в Україні 1932-33 років.

Яке ж буде завершення з'їзду НСНУ?

Завтра, в суботу, 11 листопада, минає тритижнева перерва в з'їзді Народного союзу „Наша Україна". Початок з'їзду не став загальноукраїнською подією – мабуть, не стане нею й його завершення. В країні зі 134 партіями для більшости населення це байдуже – чи завтра з'їзд „нашоукраїнців" продовжить працю, чи знову буде відкладений. Ледве чи хтось вірить, що ця партія, недавнє вособлення ідей Помаранчевої революції, дістане друге дихання і таки поведе за собою українське суспільство. Преса переповнена скепсисом. Не приховують його і закордонні експерти. Наприклад, Ральф Ваксмут, чільний представник Фонду Конрада Аденауера в Україні, пише: „У процесі самознищення партія досягла краю межі, за якою їй загрожує перетворення на примітку на полях історії. Чи усвідомлюють партійні провідники, якої непоправної шкоди вони завдали політичній культурі країни? Чи зрозуміли вони, що обманули ідеали, мрії та сподівання сотень тисяч чесних українців, які вірили в партію та в Ющенка?". Втім, німецький політолог припускає й таку можливість – що теперішня криза в „НУ" „...вивільнить незнані досі сили самопізнання, і знайдеться міцний партійний провідник і з „Нашої України" – курника, мешканці якого навперебій кудахкають і квокчуть, викує потужну, добре організовану і впевнену в собі силу з перспективою на майбутнє". Проте в цій суворій аналізі є набагато важливіше місце. Адже ми розуміємо, що перспектива України не може залежити від випадку – від того, знайдеться чи не знайдеться „міцний партійний провідник". В країні з 48-мільйонним населенням, мабуть же, можна знайти людину мудру, чесну і сильну волею. Однак, система, котру Україна успадкувала від совєтських часів і котра залишається панівною в суспільних структурах і в самій ментальності суспільства, не дозволяє людям з вищими якостями вибитися наверх. Влада і народ залишаються на різних берегах. Р. Ваксмут так пише про це: „Доки партії слугуватимуть іграшками в руках груп економічних інтересів, а парламент – ігровим майданчиком для мільярдерів і мільйонерів, які розподіляють між собою державний бюджет, довіра до політиків і політичних партій не зростатиме".

Саме ця система унеможливила найкращі інтенції „Нашої України" і Президента Ющенка, залишаючи їх на рівні декларацій. Вічна наша проблема: розрив між словом і ділом. Добрі слова значилися в програмі „нашоукраїнців" під час переговорів щодо створення „широкої коаліції" у Верховній Раді: унітарність держави; державність української мови; європейська інтеґрація (СОТ, ЕС, НАТО); єдина Українська помісна Церква; визнання вояків Української Повстанської Армії воюючою стороною; адміністративна реформа; курс на єднання нації. Ці здорові інтенції не втіляться без чистого сумління, без високої чести і без сильної політичної волі. Передусім – в в середовищі депутатів-законодавців. А тим часом це середовище – пожалься, Боже. Преса давно ствердила, що більшість депутатського котрпусу причетна до натиконституційного присвоєння різних підприємств і фінансових потоків. Ще одна цитата зі статті Р. Ваксмута: „Мабуть, починаючи з певної суми на банківському рахунку, доброчесність, порядність і мораль – ці засадничі цінності будь-якого цивілізованого суспільства – вивітрюються з людських голів".

Який же вихід? Теоретично він зовсім простий: те, що стосується всіх, мають всі й вирішувати. Тобто Україні сьогодні потрібний, замість 134 партій, єдиний організований всенародний рух, здатний не на косметичні зміни, а на докорінну зміну самої системи, яка дотепер зберігає глибоку прірву між владою і народом.



СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор - Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00 на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська e-mail: adsukrpubl@att.net	(973) 292-9800 дод. 3040
Передплата	– Марійка Пенджола e-mail: ukrsubscr@att.net	(973) 292-9800 дод. 3042

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про гостей тут і там

Скільки то вже років, що ми, українці, стали отими „вічними мандрівниками", що подорожуємо по світу з причиною, а часом і без такої? „Колись", а здається, це вже було дуже давно, поїхати комусь з мешканців „нашої Галичини" у широкий світ не було дуже легко з різних причин, та й не було у звичаї. Тепер ми немов стали „вічними мандрівниками", що зовсім, як самозрозуміле, можуть міняти місце постійного або тимчасового перебування, а навіть можуть змінювати легко громадянство чи хоча б почуття приналежности до однієї чи іншої частини нашої батьківщини.

Розуміється, ці можливості змін є доступні через легкі способи їх роботи, чи тільки пробувати їх зробити. Але як воно не було б – це не змінює факту, що ми, українці, зробилися тепер „вічними мандрівниками", що постійно кудись мандрують, постійно когось відвідують та, здається, усюди почувають себе добре та комфортно. У висліді маємо завжди тут, в США, „гостей" (якщо можна їх взагалі назвати „гістьми" з нашої України, бі рідні, а самі їздимо туди „коли треба і нетреба". Не раз мені здається, що тепер до наших земляків можна легко прикріпити оце польське „вєчни тулач".

Наші земляки і ми з ними прийняли це постійне подорожування, як одну з ознак сьогоднішнього буття, а полегші у пашпортних та інших транспортних потребах ще більше заохочують мандрувати. Отож тепер ледве чи багато наших українців, як „колись" бувало, просиджують ціле своє життя на одному „родинному" місці, та в більшості подорожують з охоти чи з потреби по широкому світі. Тут, розуміється, важливе значення має шукання за кращими умовами щоденного життя, за кращою працею і обставинами.

У висліді саме оце „мандрування" наших земляків зі „сходу на захід", але і „зі заходу на схід". Коби тільки пашпорт і декілька „центів" у кишені... Це і є причиною, що ми, українці, постійно „маємо гостей" або „перебуваємо у гостях" у цій колись чужій країні, що стала нам завдяки обставинам і довгим рокам скитання – справжнім домом.

Чи це добре і чи воно не матиме впливу на ментальність цілого нового покоління – побачимо „колись". Наразі ми звикли куди сильніше, як у минулому, „гостювати" в різному розумінні цього слова, і це безумовно мусить мати вплив на нашу психіку і на наш підхід до усіх щоденних проблем, які хочемо ми цього чи ні – створюють підставу нашого життя. Отож чекаємо з відкритим серцем і душею все нових гостей та надіємося, що так само привітають нас у нашій історичній батьківщині.

О-КА

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

ЧОТИРИ ЛИСТИ З ОДНІЄЇ ТЕМИ

Рівень життя в сучасній Україні дуже поступається перед умовами проживання в Америці чи Європі. Сучасні негаразди висвітлені у листах, які надходять з України до „Свободи". Автор и одних, описуючи свої труднощі, просять негайної матеріяльної допомоги, в інших висловлено бажання виїхати з України, у третіх розповідаються про людей, які не розгубилися за нових обставин і успішно будують нове життя. Нижче подаємо кілька різних листів з однієї теми і будемо вдячні за відгук на цю публікацію.

Ми хочемо жити в цивілізованій країні

Ми, українська сім'я – Вячеслав і Ніна Кучери – звертаємося до газети „Свобода" і просимо допомогти нам, українцям, переїхати на постійне місце проживання до Америки. Щоб відкрити візу до США, нам, простим робітникам, потрібно мати 10–12 тисяч долярів. Ви запитаєте, чому ми хочемо жити в Америці? Ми хочемо жити і працювати в нормальній цивілізованій країні, де поважають людську працю, де є справедливість. Дайте, будь-ласка, нам відповідь, якою б вона не була. Наша адреса: Вячеслав Кучер, вул. Карла Маркса, 11, Баришівка, Київської обл., 07500 UKRAINE.

Вячеслав Кучер,
Баришівка, Київської обл.

Якби більше таких сімей було в Україні

Першого вересня в середній школі нашого села розпочали навчання в першій клясі 18 учнів. А я пам'ятаю, як до першої кляси батьки приводили понад 90 дітей, з яких утворювали три перших кляси. Помітно зменшується приріст населення в Україні. В нашому Кобеляцькому районі станом за січень-липень цього року на кожні 1000 чоловік населення народилися 8.5 дітей, померло – 22.4 особи. З початку року зареєстровано 114 шлюбів та 102 розлучення. Президент Віктор Ющенко видав указ, за яким сім'я на новонароджену дитину отримає 8 тисяч гривень допомоги. І це дало добрий вислід: стали частішими весілля, появилась надія, що спад населення припиниться.

Предметнішим стало виховання дітей. Вперше у Кобеляках, у школі-інтернаті, відбулось свято „Ти особливий". Гості прибули сюди з благодійною акцією від Християнської церкви „Благовістя". Це було дуже потрібне свято для дітей, які від своєї появи на світ відчули брак любови. Навчити любові можна лише через любов. Тільки зігрівши дитячу душу теплотою, можна чекати, що колись і вона зажевріє для світу жаринкою любови. Батьки повинні пам'ятати, що щастя – у дітях і онуках.

І з цього приводу хочу навести приклад з нашого невеликого села, до якого не ходить автобус, де центром усіх новин служить крамниця. Живе в селі щаслива сім'я, багатство якої – діти й онуки. Ользі Халяві, яка народила й виховала п'ятьох дітей, Указом Президента України присвоєно звання „Мати-героїня". Ольга й Михайло Халяви народилися і виросли в одному селі, школу закінчили одну, тільки з різницею в два роки. Мають двох доньок і трьох синів. Діти – дружні, працьовиті, шанують батька і матір. Тепер в батьківській хаті залишився найменший – Тарас, який навчається у 7 клясі. Дівчата закінчили комерційний технікум у Полтаві. Мирослава і Діяна мають синів, Василь з дружиною Наталею чекають на другу дитину. Богдан цього року закінчив школу, вирішив стати газозварювальником. Всі сини знають і люблять техніку. Удома мають трактор з причіпним знаряддям, автомобіль, мотоцикл. Вирощують картоплю, всю городину. Тримає ця сім'я трьох корів, телят, свиней, домашню птицю. Троє сімейних дітей живуть окремо, мають власні будинки. Коли зійдеться вся рідня, то це буде пів села.

У батьків Михайла було четверо дітей, у родині Ольги – п'ятеро. Самих племінників – 19, а якщо додати зятів, невісток, їхніх дітей... Побільше б таких сімей було на Україні. Тоді б першовересневий день збирав би і в сільській школі, і в містах веселих, здорових, бадьорих і щасливих школяриків.

Наталя Кушнір,
с. Світлогірське,
Полтавської обл.

Іншої України у нас немає!

Я, Галина Костенко, громадянка України з числа найбільш безправних й незахищених іміґрантів-нелеґалів, які живлять українську економіку грошовими переказами своїм рідним в Україні у сумі 20 мільярдів на рік. Нас 8 мільйонів українців, яких влада вичавила з України й пустила з торбами по всьому світу. 8 мільйонів працелюбних, освічених інженерів і лікарів, вчителів і хліборобів, науковців і висококваліфікованих спеціялістів. І нам не байдужа доля вимираючого населення України. За універсалами, меморандумами й коаліціями Президент України та її уряд забули про свій народ, про простих людей. А нам, які роками тяжко працюють на найрізноманітніших роботах в благословенній Америці чи Канаді, болить доля землі наших прадідів, доля людей, які там живуть і страждають.

Візьмімо індустріяльне Запоріжжя – гарне місто на березі Дніпра, в зелені садів, парків і скверів. І в хмарах жовто-чорного диму, страхітливих викидів в атмосферу з численних заводських труб. Його індустрія – це об'єднання „Мотор-Січ", комбінати „Запоріжсталь", титано-магнієвий, „Дніпроспецсталь", заводи – феросплавний, алюмінієвий, електродний, абразивний, карбідний, скляний, вогнетривких матеріялів, „Кремній-полімер", трансформаторний, кабельний, високовольтної апаратури, будівельної промисловості і підприємства електротехнічної промисловости. Викиди цих підприємств – антрацен, хризен, пірен, бензапірен, десятки тисяч тонн вуглекислого газу, окислів азоту, сірчаного ангідриду, фтористих і сірчаних сполук, з якого виробляють бензин. Сьогодні Запоріжжя посідає перше місце в Україні за кількістю онкологічних, серцево-судинних, астматичних, дитячих, алергійних захворювань, великими темпами проґресує туберкульоза. У 2005 році від раку в Запоріжжі померло 1,873 особи, в області – 4,225 осіб. Як бачимо, 44 відс. від цієї кількости припадає на Запоріжжя. Лише за шість місяців цього року від раку в Запоріжжі померло 1,274 особи, в області – 2,732 особи. Минулого року від раку молочної залози в Запоріжжі померло 207 жінок, в області – 412 жінок.

Боляче писати про загрозливу кількість жінок Запоріжжя, хворих на рак грудей. Зовсім юні дівчата, молоді жінки, наш генофонд – клієнти онкологічних диспансерів. У цьому місті-крематорії немає жодного безкоштовного, доступного всім жінкам мамографа. Жінки-ентузіястки організували в Запоріжжі міську громадську організацію „Переможемо рак". Її керівник Зінаїда Гальчинська сама пройшла страхітливі кола ракового пекла. Жінки-інваліди провадять волонтерську роботу, спрямовану на раннє виявлення рака, працюють над розв'язанням проблем жінок-інвалідів, які уражені раком. Але наскільки більше вдалося б врятувати жінок, якби у Запоріжжі був хоча б один безкоштовний мамограф! Та де там! Влада в Україні дбає не про простих жінок, а про інтереси олігархів.

З. Гальчинська 20 вересня цього року в приймальні години звернулася до голови районної адміністрації Орджонікідзевського (найзагазованішого) району міста Ольги Касьян з болючого питоання здоров'я жінок. Наголошую, жінка-інвалід прийшла з жіночими проблемами до жінки-керівника. І Ольга Касьян відмовила їй в прийомі, зая вивши: „Це й мої зами можуть розглянути". Тобто заступники...

Хто ж дав право Ользі Касьян на зарозумілість? Хотілося б запитати її: „Що ви, колишня інструктор обласного комітету комсомолу, конкретно зробили для людей? Хто вам дав право брутально іґнорувати пекучі проблеми жінок-інвалідів? Чи ви знаєте, що таке задихатися від абразивного пилу, хлору в цехах хлорсилану, сірководню і бензолу на коксохемзаводі, чи фтористих сполук на алюмінієвому заводі?". Ніні в лави „слуг народу" затесалося багато з таких, як О. Касьян. В це крісло її посадив не народ, а колишній секретар обкому партії, колишній губернатор, а нині посадник Євген Карташов.

Нині влада в Запоріжжі – колишні партапаратники, які тепер стали „реґіоналами". Самі правлять, самі

(Закінчення на стор. 9)

Що буде, якщо усі виїдуть?

У „Свободі" за 15 вересня я прочитав листа Тамари Павленко, яка вирішила виїхати з України. Як головну причину свого рішення вона подає, що „Україна так і не стала українською за своєю суттю", що „жити і працювати за умов, коли тебе майже щодня зневажають за твою українськість, стає нестерпно" і т. д. Тамара і її чоловік, заслужені патріоти перед українською громадою, які „чимало попрацювали над утвердженням української ідеї" в Білій Церкві, „майже повністю зрусифікованому місті", вирішили „проситись в коло української діяспори, щоб працювати для українців і в колі українців".

Мої думки щодо цього ось такі:

1. За Україну треба боротись. Якщо з України виїздитимуть свідомі українські патріоти, то Україна перейде в російські руки повністю. Кожна боротьба вимагає жертв, і ці жертви треба принести, бо інакше перемоги не буде. Згадаю, як приклад, що мій батько, о. Володимир, був засуджений на 10 років тюрми і заслання в Сибіру, моя мати і сестра з родиною були заслані в Сибір, мого старшого брата Зенона замордувало НКВД у львівській тюрмі, мене ж німецьке ґестапо заслало в табори примусової праці за підозріння в членстві УПА.

2. У діяспорі немає України. Тільки серед понад 60-літніх людей ще є багато таких, що говорять українською мовою. Молодші або ледве розуміють або взагалі не розуміють української мови (за винятком одиниць, звичайно). Нащадки навіть найбільш активних українських патріотів українськими патріотами вже не є, а то й взагалі себе українцями не почувають. Отже, тут „працювати для українців і в колі українців" не є реальне.

3. Чому українські патріоти діяспори не повертаються в Україну працювати для України? Повернулись деякі, але їх небагато. Мені 83 роки, хворий, чим я можу пригодитись Україні? А таких, як я, багато. Ми (принайміні велика частина з нас) можемо матеріяльно допомагати своїм родичам в Україні, які такої допомоги потребують.

4. Діяспора потребує українських священиків, якщо їх в Україні є вдосталь. Але слід пам'ятати, що їхні діти, а онуки напевно, перестануть тут бути українцями!

Тож, шановна Тамаро, ще раз передумайте і вирішіть, чи залишатись Вам в Україні і боротись далі за українську Україну, чи еміґрувати і тим віддавати Україну російщині, а своїх нащадків – винародовленню.

Юрій Левицький,
Канада

Виправлення неточностей

В ч. 41 тижневика було вміщено світлину з відкриття у Збаражі виставки офортів Аркадії Оленської-Петришин. Під світлиною помилково подано підпис „Аркадія Оленська-Петришин", тоді як на фото зображена працівник місцевого музею.

В ч. 43 под статтею „Український культурний центр у Випані чекає вас!" має бути підпис – Омелян Твардовський. Перепрошуємо!

Найбагатший російський в'язень

Р. Л. Хомяк

ВАШІНҐТОН. – Три роки тому Михайло Ходорковський був найбагатшою людиною в Росії і сімнадцятою з черги багатих у світі. Нині він в'язень в російському концтаборі далеко на півночі, вище Полярного кола. За Совєтського Союзу там сиділи політичні в'язні, які заважали тоталітарній державі. Нині там сидять в'язні, які не до вподоби керівникам „демократичної" Росії. Як кажуть французи, чим більше речі міняються, тим більше залишаються такими, як були. Але не зовсім. На відміну від політв'язнів Совєтського Союзу, Ходорковський мав можливість виїхати на Захід перед арештом і жити тут непогано – наприклад, так, як Борис Березовський, втікач з Росії, який дістав притулок у Великобританії і з британським документом їздить, де хоче, по світі та навіть мав намір поселитись в Україні, щоб бути ближче до своєї рідної країни.

Але Ходорковський цього не зробив. Він заявив, що веде боротьбу за країну, „ в якій житимуть мої діти". Тому не втікав на Захід і пробував в судах довести свою невинність. Ця інформація про Ходоровського походить від його адвокатів, які 23 жовтня 2006 (річниця арешту мільярдера) виступали в Національному прес-клюбі у Вашінґтоні. Адвокати Ходорковського доводили, що він – політичний в'язень.

За останніх 30 років мені доводилось чимало разів брати участь у прес-конференціях про політв'язнів (і не тільки совєтських) у цьому прес-клюбі. Цим разом, об'єкт обговорення – дуже багата людина і політв'язень. Незвичне явище. Як мільйони дисидентів-політв'язнів за тоталітарного режиму СССР (і царату до того), він живе за дротами, в обмеженому зв'язку зі своїми рідними, в історично жахливому Сибіру, де його кидають в одиночну камеру, наприклад, тільки за те, що він пив чай не у визначеному для цього місці. Точно так знущались над в'язнями і раніше; мабуть, деякі наглядачі ще пам'ятають старі порядки і продовжують звичну рутину.

Але не тільки Ходорковського переслідують на засланні. Його адвокати в Москві зазнають переслідувань: за те, що вони беруться захищати Ходорковського, прокурори викликають їх на допити і погрожують позбавити права працювати юристами. Британським адвокатам Ходорковського не дають в'їзних віз до Росії, а одному з його закордонних адвокатів скасували візу вже на Московському летовищі і посадили на черговий літак, який відлітав з Росії. А на одного з російських адвокатів, який захищав інтереси працівників нафтової компанії Ходорковського „Юкос", люди в масках напали і побили, поламавши йому обидві ноги. Замість працювати над справою Ходорковського і фірми „Юкос", адвокат перебуває в лікарні, розповідали американські колеґи.

Михайлові Ходорковському було 28 років, коли Совєтський Союз розлетівся. Він був членом Компартії і ще 1987 року заснував банк „Менатеп" (тоді банки творились по всьому Союзі і в багатьох випадках їх засновниками були молоді люди з вигідними зв'язками, так що тепер в Україні кажуть: „Чим займався Комсомол? Плекав банкирів.).

У 1995 році банкір Ходорковський і його партнери купили на авкціоні –інакше кажучи, приватизували – державну нафтову фірму „Юкос" за смішну ціну 350 мільйонів долярів. Вони розбудували її до тієї міри, що Ходорковський став найбагатшою особою в Росії (і не бідною в решті світу). Йому належало 44 відсотки акцій компанії, згідно зі західніми експертами.

Значить, все ясно – маємо до діла з типовим постсовєтським оліґархом. На таких постсовєтський народ вішає усі свої проблеми. А коли уряд забирає майно оліґархів і кидає їх за ґрати, цей мітичний народ тільки оплескує це, не думаючи, що цим влада обмежує свободу і йому, народові. І ще той народ захоплений твердим кулаком Володимира Путіна не хоче чути про те, що Ходорковський фінансував опозиційні до Путіна політичні партії і саме за це позбавлений волі і власности.

Формально Михайло Ходорковський сидить за те, що не платив податків, і компанія „Юкос" була продана на покриття цих податків. Все дуже просто і зрозуміле американському і західньому обивателеві. Але протягом останніх років Ходорковський вивів свою нафтокомпанію на чисті води і вів її згідно зі загально прийнятими у світі діловими правилами. Таким чино м частина акцій компанії є у власності американців, які купили їх на біржі.

Тепер ці американські інвестори позивають російську владу за те, що компанія „Юкос" була продана за дуже низьку ціну, і вимагають компенсації за свої вклади. Торік у Вашінґтоні відбулась така пікантна сцена в історичному готелі „Вілард", що неподалік Білого Дому: там відбувався банкет, на який приїхали російські керівники в галузі енерґетики, які тепер відають майном фірми „Юкос". Там вдягнені у смокінґи американці передали російським представникам судовий позов у справі державного захоплення їхнього майна, частини акцій „Юкос". Я бачив фото з цього інциденту в опозиційній російській газеті „Комерсант". Обличчя Віктора Христенка, який не раз докоряв Україні за енерґетичні борги перед Росією, виглядало досить скислим, коли він зрозумів, що трюком дістав судовий позов.

Наш Президент Джордж Буш – сам нафтовик і орієнтується в цінах нафтових компаній. Торік він заявив, що висловив Путінові свою стурбованість справою Ходорковського, „бо створилося враження, що Ходорковського визнали винним, ще заки відбувся суд", – сказав Президент Буш.

Після розгляду апеляції Ходорковському дали вісім років таборів, де, як колись казали, він „годує білих ведмедів". І де його карають, коли п'є чай не в тому місці. А в квітні цього року один з тюремників порізав його ножем.

Це – не те саме, що жити у вигідному помешканні або відпочивати на якихось островах серед інших багатіїв світу. Але Михайло Ходорковський прийняв цю долю, хоч не мусів, бо – як він пояснював – веде боротьбу за країну, в якій житимуть його діти. Він – політв'язень XXI століття в країні, яка впхалась в членство „великої вісімки" індустріяльних, демократичних країн, в якій і ми, і Канада є членами.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Український народ здавна був державним

Перечитуючи листи рубрики „З редакційної пошти" („Свобода", ч. 30), я був дуже здивований, що провідники СКУ підкреслюють, що „український народ став державним народом" щойно „з проголошенням Незалежности" в 1991 році, а не від часів Руси-України, яка за часів Володимира Великого та Ярослава Мудрого стояла на вершині свого всебічного розвитку і була однією з найбільших, наймогутніших, найбагатших і найактивніших держав тодішнього світу. Тим більше, як наголосив президент фонду сприяння розвиткові мистецтва України Леонід Кравчук, „Михайло Грушевський науково довів, що український народ є народом державним. Починаючи від часів Київської Русі, він або мав свою власну державу в тій чи іншій формі, або безперервно боровся за її відновлення". („Політична смерть лідера настає тоді, коли він починає гендлювати принципами". „За вільну Україну", Львів, 20 грудня 1994 року).

Богдан Ф. Корчмарик,
Монреаль, Канада

Від редакції: *У заяві до 15-ої річниці Незалежности України говориться, що „український народ знову став державним народом", але слово „знову", на жаль, не потрапило до газетної публікації.*

Іншої України...

(Закінчення зі стор. 7)

себе й контролюють. Моральні критерії – вовчі, ані тобі Бога, ані Його заповідей! У ході так званої „прихватизації" всі заводи міста за безцінь розтягнули. Р. Ахметов – коксохімзавод, І. Коломойський – феросплавний, О. Дерипаска – алюмінієвий, В. Пінчук – „Дніпроспецсталь" і т. д. Ніхто з них, природньо, в Запоріжжі не живе. І в них, звичайно, голова не болить, яку люди п'ють воду і яким повітрям вони дихають.

Окрім хвороб, дається взнаки і соціяльно-економічна ситуація. На роботу беруть не кращих з кращих, а тих, за кого попросять, користуючись телефонним правом. Ціни на продукти харчування в Запоріжжі (як і в Києві, до речі) вищі, ніж в Ню-Йорку. І це при платні в 150–200 долярів на місяць! Григорій Суркіс („Укренергоконсалтинг"), купуючи електроенергію по 2 копійки за кіловат-годину, бере разом з адміністрацією Запоріжжя з населення по 24.5 коп. за кіловат. І це в місті, де працюють два Дніпрогеси, атомна електростанція, потужна ТЕЦ. Містом бродять безпритульні діти, стоять з простягнутою рукою жебраки, здебільшого люди похилого віку. Триває справжній геноцид.

Як же треба не любити свій народ, щоб так над ним знущатися! Хто відповість за зростання смертности населення й кількости ракових хворих? Хто відповість за зубожіння населення, постійне зростання цін, жебраків-пенсіонерів і безпритульних дітей на вулицях? Хто відповість за споювання приреченого населення алкоголем?! Хто відповість за небачене зростання кількости наркоманів?! Може, чиновники-апаратники? Сумніваюся! Бо вони здатні лише гребти під себе, дбати про свої платні, квартири, дачі, авта.

Чому в мільярдному бюджеті міста на 2006 рік не було закладено жодної копійки на програму оздоровлення населення Запоріжжя й, насамперед, коштів на боротьбу з раком молочної залози в жінок? Чому від населення приховуються реальні цифри смертности й захворювання на рак? Чому вони сховані від людського ока за сімома печатками? Це що, комерційна таємниця? Звичайно, будувати дороги потрібно. І стадіон за 100 мільйонів гривень – також. Але чи не нагадує це гуляння під час чуми? Хіба стадіон сьогодні важливіший, ніж здоров'я людей? Але на тих будовах можна „відмити" мільйони й мільярди і ніхто ні до чого не докопається.

Сьогодні „реґіонали" Запоріжжя, готові живцем спалити нового губернатора Євгена Червоненка. Бо це він на весь голос заявив, що власники підприємств міста, олігархи-мільйонери, платять по 4 з половиною копійки за кіловат електроенергії, тоді як населення – по 20-25 копійок. Інтереси міста та його людей захищає в Києві Євген Червоненко, а не Євген Карташов!

Сьогодні Україною фактично править олігархічний клан з сотні мільйонерів й трьох мільярдерів, серед яких чільне місце посідає Ринат Ахметов. Ці олігархи володіють майже усією промисловістю в Запоріжжі. Аналіза статистичних даних свідчить про катастрофічне зростання передпухлинних і пухлинних патологій молочної залози жінок України. Кожну годину від рака молочної залози в Україні помирає одна жінка, а кожні 35 хвилин реєструється новий випадок цієї хвороби. Левову частку серед цих хворих становлять жінки із Запоріжжя.

Мені соромно звертатися до американської громадськости із закликом допомогти придбати для Запоріжжя бодай один мамограф й видати буклет про профілактику рака молочної залози. Соромно за адміністрацію Євгена Карташова. Соромно за уряд України, за Верховну Раду, за „слуг народу", які дорвалися до „корита" й не помічають бід вимираючого населення нещасної України. Мені соромно, бо в бюджеті наступного року, урядові чиновники заклали збільшення видатків на себе аж на 46 відс. Соромно, бо власник „Запоріжсталі" Едуард Шифрін живе в Америці і не здогадується, що викиди з його джерела доходів вдихають не тільки працівники цього заводу. То, може, прочитавши цей крик моєї душі, він допоможе жінкам Запоріжжя, допоможе громадській жіночій організації міста „Переможемо рак"? Її факс: (011-380-61) 224-3227. Електронна пошта: galch@mail.zp.ua.

Я написала цей лист, бо я – українка і мені болить все, що сьогодні відбувається з моєю Батьківщиною та її народом. Я написала його, бо не можу мовчати. Написала, бо знаю: України у нас іншої нема.

Галина Костенко,
Бруклин, Ню-Йорк

Немає вже церкви в Команчі

Згоріла на очах людей 13 вересня ц. р. З найгарнішої дерев'яної святині, що була побудована греко-католиками 1802 р. у східньо-лемківському стилі і віддана під Покров Богородиці, уціліла тільки половина вхідних дверей, обгорілий хрест та частково Євангеліє. 1963 р. була віддана у користування православним. Богослужіння тепер будуть відправляти у врятованій від вогню надбрамній дзвіниці.

Дим, а відтак сильний вогонь появився під стелею і швидко охопив центральну частину церкви. найгірше почалося тоді, коли пожежникам забракло води – тоді вже вогонь охопив цілу святиню. Люди були безсилі супроти стихії. Кожний плакав, – зворушливо розповідає о. Марко Гоцко – православний парох церкви в Команчі. Це була перша парафія у його священичому житті. Прибув сюди щойно 17 липня ц. р. Однак жителі Команчі заявили прямо: це скандал, щоб пожежникам забракло води – у них 46-літньої давности машина, яка набирає тільки 2 тисячі літрів води, пожежники з Сянока їхали дуже довго і теж не мали достатньо води.

Усі тепер ставлять запитання: чому згоріла? По полудні церкву відвідала група екскурсантів. Ставили свічки, які потім згасив сам парох, струм був вимкнений, працювала тільки сигналізаційна система проти крадіжок, натомість церква не мала протипожежної сигналізації, бо забракло грошей, – заявив воєвідський реставратор.

На офіційне встановлення причини пожежі треба буде ще почекати. Прокуратура веде розслідування.

Жителі села – українці (греко-католики і православні – їх 24 родини), і поляки – у великому смутку. Ця церква пережила дві світові війни, а тепер у мирний час, її не стало – найгарнішої перлинки на туристичному шляху Бескидів (подібні є в Репеді і Турянську).

На згарище негайно прибув Архиєпископ Адам з Перемисько-Новосанчівської епархії і заявив, що церква буде відбудована. Покищо вірні збиратимуться на моління у дзвіниці, яку за згодою реставратора хочуть розбудувати, а весною на підвалинах старого храму приступлять до побудови нової церкви, хоч це вимагатиме великих коштів.

„Наше слово",
24 вересня 2006 р.

Дякуємо Миронові і Катерині Мицьям з Лонґ Айленду Н. Й., за це повідомлення, надіслане до „Свободи".

Голодній Ліді бйуло 12 років

Лідії Котовій (Горобченко) вже 85 років. Вона пережила Голодомор 1932–1933 років і прагне комусь розповісти про своє життя. Її син слухати маму не хоче, каже, що це все її вигадки. Жінка дуже зраділа, коли знайшла в моїй особі уважну слухачку. Ось її розповідь:

„Моя мама – вчителька, і батько – працівник сільського господарства, одружились в 1917 році і поїхали працювати в село Томаківку на Дніпропетровщині. Мали землю, корову, коня і весь сільськогосподарський реманент. Я народилася в 1921 році, а до 1933 року в родині було уже п'ятеро дітей. Весною 1931 року, на підводах, з арканами, їхала селом „червона валка". Силою, на арканах, витягли з двору корову, потім забрали коня і весь сільськогосподарський реманент. Батько пішов працювати в колгосп. За рік тяжкої праці він приніс плату на одному плечі – третину мішка якогось зерна. Незабаром з колгоспу привели назад корову, яка була вкрай виснажена і не стояла на ногах. У колгоспі не було паші для тварин, а молоко треба було здавати.

Весною 1933 року знову поїхала по селу „червона валка" з довгими піками. Забирали хліб до зернини, піками відшукуючи заховане. Мама була мудрою жінкою. Вона насипала казан кукурудзи і замурувала його під лежанкою. А на лежанці поклала п'ятьох дітей. В такий спосіб вона зберегла трохи зерна і врятувала від голодної смерти усю сім'ю.

Слідом за коровою з колгоспу привели коня. Він був в не кращому стані, ніж корова. Поки відгодовували коня, землю засипав сніг. Батько запріг коня і вирішив разом зі мною поїхати до другого села. Їхати було дуже погано, бо вся дорога була вкрита горбочками.

– Що це за горбочки тату? – запитала я батька.

– Прийде весна – побачиш, – буркнув батько. Весною я побачила, що то не горбочки, а трупи померлих від голоду людей. У повоєнні роки батько з мамою збудували невелику хату, а землі мали півтора гектара. З цієї землі годували і утримували велику сім'ю.

Прийшов наказ, що у родини, де хоч один її член не працює в колгоспі, землю відібрати. Батькам залишили менше 15 соток, а решту землі використовували для випасу кіз та овець. Тварини паслись і на тих 15 сотках, що залишили сім'ї. Хоч землі вже не було, але державі потрібно було здавати м'ясо, яйця, молоко, шерсть, шкури, овочі. Потім почали оподатковувати фруктові дерева. Батько схопив сокиру і побіг вирубувати фруктові дерева. Мама не дала.

Мама померла в 1953 році, у 57 років, в тяжких злиднях. Все мріяла про кращий одяг, якого в неї ніколи не було. Тепер в мене одяг є, але як його передати мамі?"

Клавдія Мірецька,
Дніпропетровськ

Криниця – не польська, а лемківська

Маленьке спростування. В „Свободі", ч. 36–37 з 8 і 15 вересня був допис, в якому сказано: „Конференція відбулась в польському місті Криниці", а треба – „в Криниці, в Польщі". Поляки мусіли б змінити Криницю на Студню.

Олександер Кобаса, лемко
з Вільямстону, Н. Дж.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

День Союзянки – розмова про архіви

НЮАРК, Н. Дж. – В неділю, 15 жовтня, в церковній залі церкви св. Івана Хрестителя Окружна управа Союзу Українок Америки (СУА) провела День Союзянки. Головними подіями вечора були доповідь, висвітлення фільму і розповсюдження інформативних матеріялів про Центр дослідження історії іміґрації при університеті Мінесоти в Мінеаполісі, в якому зберігається архів СУА та інших українських організацій в США. Центр знаходиться в університетській бібліотеці Андерсона, яка має приміщення, збудоване спеціяльно для збереження архівів.

Реферат на тему Центру виголосила Ольга Тритяк, референтка архівів при Головній управі СУА, яка вже вислала до Центру 84 пачки упорядкованих архівів СУА. Крім СУА, свої архіви до Центру висилають також Український Народний Союз, Український Братський Союз, ЗУАДК, Організація „Американці в обороні людських прав в Україні" та ін. Так АГРУ вже вислала звіт англійською мовою зі суду Івана Дем'янюка в Ізраїлі – 6 великих пачок. Є можливість дістати з Центру поштою потрібний архів чи частину його.

Український відділ Центру, який започаткува в проф. Олександер Грановський в 1965 році, професійно проводить Галина Миронюк. У Центрі переховують свої архіви 25 етнічних груп, зокрема араби, вірмени, болгари, білоруси, естонці, поляки та інші.

На зустрічі був висвітлений фільм про Центр. На залі були виставлені стенди зі знімками про Український музей в Ню-Йорку, Музей на Еліс Айленд, Н. Й., стипендійну акцію СУА, Архівний центр в Мінеаполісі, Округу СУА в Ню-Джерзі.

Окружна управа СУА Ню-Джерзі нараховує 10 відділів, має приблизно 200 членок. Їхня праця, участь у громадському житті і вплив, який мають союзянки на громаду, є неперевершений і великий.

Божена Ольшанівська



На зустрічі союзянок (зліва): Божена Ольшанівська, Ірена Цапар, Марія Бакалець, Марія Полянська, Олена Мельничук, Софія Цапар, Уляна Кобзар.

Фото: Володимир Боднар

З діяльности КДУ

МЕЙПЛВУД, Н. Дж. – Комітет допомоги Україні (Приятелі Руху) допомагає здібним, національно-свідомим студентам, діячам української культури, школам і видавництвам. Ми віримо, що національно-свідома творча молодь, яка потребує нашої допомоги, завтра прийде до влади і своєю патріотичною працею побудує правдиву Українську державу.

За минулий 2005 рік і першу половину нинішнього року здійснено такі проєкти: надано стипендії 16 студентам через „Смолоскип України", де директором Осип Зінкевич, в сумі 5 тис. дол., надано допомоги письменникам, діячам української культури в сумі 3,550 дол., передплачено української преси школам і бібліотекам (зокрема в східніх областях) на 2,200 дол., на видання книжок Михайла Ялового, розстріляного в 1937 р. – у серії „Розстріляне відродження" –6,600 дол., і Галини Могильницької: „Літос" (тираж 10 тисяч примірників) для безплатного розповсюдження в Україні – 5,500 дол., придбання комп'ютерів для двох шкіл в Люботині і Чернівцях – 1,760 дол.„ надано дотацію на виготовлення фільму „Помаранчева революція" – 1.000 дол., допомога сиротинцям в Бориславі, Одесі, Яблуневі – 2, 500 дол.

Нашу діяльність ми будемо продовжувати, доки громадянство і українські фінансові установи будуть нас підтримувати. Ми дякуємо за жертвенність нашому громадянству та українським кредитівкам, зокрема „Самопомочі", – в Ню-Йорку, „Самопомочі" – в Нюарк, Н. Дж., „Самопомочі" – в Кліфтоні, Н. Дж., „Національний" – в Ню-Йорк. Пам'ятаймо про клич: „Свій до свого"!

Роман Ричок,
голова комітету

Реґіональна вчительська конференція шкіл українознавства



Учасники Реґіональної вчительської конференції шкіл українознавства (Дітройт-Клівленд-Чикаґо), м. Клівленд, 14 жовтня 2006 р.
Фото: В. Боднар

КЛІВЛЕНД, Огайо. – 14 жовтня відбулася Реґіональна вчительська конференція шкіл українознавства (Дітройт – Клівленд – Чикаґо). Організатором цього заходу була Школа українознавства ім. Тараса Шевченка Українського православного собору св. Володимира (м. Парма, Огайо). Гостей-освітян тепло приймала Свято-Троїцька парафіяльна заля, надана безплатно парафією Української православної церкви св. Трійці в м. Норт- Роялтоні, Огайо, (голова парафіяльної управи Анна Турко, настоятель – о. Богдан Згоба).

На конференцію прибуло 55 учителів, директорів, представників батьківських комітетів та гостей з чотирьох шкіл українознавства з трьох штатів: Іліной, Мишиґен та Огайо. На жаль, попри попередньо заявлене бажання взяти участь в конференції, через поважні причини не змогли прибути представники Мінеаполісу (Мінесота).

На конференції обговорювалося багато важливих питань, що стосувалися покращення діяльности шкіл. Зокрема Петро Твардовський, педагогічний дорадник Шкільної Ради при УККА, говорив про важливість співпраці вчителя й учнів, учителя і батьків. Наталія Боднар, учитель географії і культури Школи українознавства ім. Т. Шевченка (м. Парма, Огайо), у своїй доповіді вказала на необхідність вживання наочности і технічних засобів навчання в школах українознавства. Вона продемонструвала різні види наочности (реальні предмети, ілюстрації, колекції, моделі, макети, таблиці, діяграми та ін.) і розповіла про способи вживання їх у навчальному процесі. Особливостей дошкільного виховання торкнулася у своїй доповіді Наталя Ярош (Школа українознавства Т-ва „Рідна школа", м. Клівленд, Огайо). Вона розповіла про навчання через гру і працю, продемонструвала способи вживання цих методів на практиці. Про методику викладання в молодших клясах, про ролю гри у навчанні розповіла Світлана Фаріон (Школа українознавства при соборі св. кн. Володимира, м. Чикаґо, Іліной). Ніна Сікора з „Рідної школи" м. Клівленду зачитала учасникам конференції зразки учнівських творів. Учителька розповіла, як треба опрацьовувати теми творів, що подаються на матуральних іспитах, а також наголосила на важливості користування словниками перед написанням робіт з розвитку мовлення. Шляхи урізноманітнення викладання української мови розкрила у своїй доповіді Наталія Бокотей (Школа українознавства ім.Т. Шевченка, м. Парма, Огайо). Усі учасники конференції ділилися своїми проблемами у праці, а також демонстрували власні досягнення. Цікавий метод вивчення рідної мови і культури розкрив у своїй доповіді Андрій Перекліта, заступник директора школи Т-ва «Рідна Школа» з м. Дітройту (Мишиґен). Усім сподобалася його розповідь про театральні вистави, з якими з великим задоволенням виступають учні школи.

Після обідньої перерви о. Іван Наконечний, настоятель Українського православного собору св. Володимира і вчитель Закону Божого Школи ім. Шевченка (м. Парма, Огайо), розповів про те, як сам навчався української мови. Він наголосив, що вчителі повинні любити дітей. І коли діти це відчують, то з задоволенням будуть ходити до школи.

У своїй доповіді „Вивчення української літератури як частини світової літутарури в школі українознавства" Асміна Гуцуляк (Школа українознавства ім. Т. Шевченка, м. Парма) розповіла про місце Т. Шевченка у світовій літературі. Галина Пляка (Школа українознавства ім. Т. Шевченка, м. Парма) говорила про неоціненне значення родини і батьківського виховання в житті кожної людини. Вона відзначила, що не лише фолкльор, а й творчість письменників є багатим матеріялом для родинного виховання. О. Богдан Згоба, настоятель церкви Святої Трійці і учитель Закону Божого Школи ім. Т. Шевченка в Пармі, сказав, що ми стаємо байдужими до правди Церкви. Він відзначив, що головним є виховання духовне. Також о. Богдан Згоба зробив презентацію книги Степана Палажченка „Кохання над обривами". Наталія Боднар у своїй другій доповіді вказала на важливість статистичних даних і фактів при вивченні географії України. Д-р Ярослав Березовський (Школа українознавства Т-ва "Рідна Школа", м. Дітройт, Мишиґен) у доповіді „Прищеплення основних вартостей та поглядів у вищих клясах історії" відзначив духовні та моральні цінності українського народу та їх значення у вихованні юного покоління. Досвідом співпраці з батьківським комітетом у Школі українознавства при Соборі св. кн. Володимира, що у місті Чикаґо, поділилася директор Тетяна Барановська. Вона розповіла, як батьки допомагають заробляти гроші для школи. У своєму виступі д-р Юрій Яськів, голова Т-ва „Рідна Школа" в Клівленді, розповів про існування різних програм, які допомагають покращити знання рідної мови і культури під час літніх курсів при Києво-Могилянській академії та в Канаді. Д-р Володимир Боднар, директор Школи українознавства ім. Т. Шевченка (м. Парма, Огайо) у своїй доповіді „Сучасний стан і перспективи українського шкільництва в США: спостереження і роздуми" відзначив, що в шкільництві назріла криза зміни поколінь. Перед усіма нами стоїть важливе завдання залучення української громади, особливо її молодшого покоління, до справ шкільництва. Головне, щоб уся громада зрозуміла, що без її підтримки школи не буде, а без школи не буде громади.

Після доповідей відбувся круглий стіл „Пропозиції-запитання-відповіді", під час якого вчителі мали можливість обмінятися думками, поговорити про проблеми та шляхи їх вирішення. А далі була подорож до Школи ім. Т. Шевченка, де учасники конференції змогли оглянути шкільне приміщення, що є частиною Свято-Володимирського культурного осередку. Завершився насичений подіями і враженнями день вечерею і невимушеними розмовами освітян у Малій залі осередку.

Наталія Бокотей і
Галина Пляка,
учителі Школи українознавства
ім. Т. Шевченка

Хор „Кобзар“ співав на честь вояків Америки

ҐЛЕНДЕЙЛ, Кал. – Відповідаючи на заклик Івана Франка – „Праця єдина з недолі нас вирве!“ – наш хор „Кобзар“ довгими роками служить українській спільноті на західньому березі Тихого океану, в Каліфорнії. 23 червня ц. р. в „Алєкс-театрі“, Ґлендейлі, поблизу Лос-Анджелеса, хор дав концерт, присвячений воїнам американських збройних сил, що служили і служать, а також тим, що не повернулися з поля бою.

Цей концерт був здійсненням задуму і бажання нашого диригента Григорія Галика-Голутяка, який приїздив за сто миль на проби хору, збільшив хор до 58 осіб, знайшов порозуміння з оркестрою дириґента Вейн-Райнеке, що начисляє 66 осіб.

Для збагачення програми він запросив відомого ірляндського тенора Антонія Кергса, який приїхав прямо з Ірляндії з піаністкою Майреад Гурлєй. Наш славний оперовий бас Стефан Шкафаровський теж виявив бажання взяти участь, що ми всі радо вітали. Григорій Дзундза, відомий артист в Голівуді, з повагою та добрим гумором відкрив концерт, виголосивши привіт присутнім, і представив виконавців.

У програмі були американські славні, твори Бортнянського. А. Кернс співав англійською і українською мовами. Останню він вивчив у відносно короткому часі. Він виконав ряд ірляндських клясичних популярних народних та гумористичних пісень. С. Шкафаровський виконав твори Данкевича (Матей Берґей був при фортепіяні), Стеценка, Фоменка, Римського-Корсакова, Філіпа Соуса. Виступив з декламацією Григорій Дзундза.

Були привіти та побажання ві багатьох організацій, церков, визначних осіб та родин. Був лист від полковника Олівера Нортіда, засновника і голови організації „Фрідом Аляєнс“, який підкреслив жертвенність вояків на полях боїв та ціну волі, яка не приходить без жертв.

Квітами нагороджено дириґентів, гостей, співаків, піяністів і Г. Дзундзу. Анна Кравчук, голова Асоціяції українсько-американських ветеранів, приїхала з Ню-Джерзі спеціяльно на цей концерт. Після короткої, але змістовної промови вона вручила голові Українського культурного центру Богданові Шпакові грамоту подяки за спонсорство. Богдан Княницький,

(Закінчення на стор. 19)



Виступає хор „Кобзар“

УПА під Покровом Пресвятої Богородиці

УПА боролася проти ярма

Уривки з доповіді президента СКУ Аскольда Лозинського

Історія подає, що перші відділи Української Постанської Армії оформилися 14 жовтня 1942 року, тому УПА проголосила день Покрови своїм офіційним святом. УПА була всенародною формацією, основне ядро перших відділів якої складалося з членів Організації Українських Наці оналістів. Сьогодні дехто намагається відокремити УПА від ОУН, але це були інтеґральні частини одного руху – у структурі ОУН була оформлена Воєнна округа УПА. Таке поєднання було компромісом між позапартійністю УПА і необхідністю зв'язку з ОУН. Під час апогею боротьби в лавах УПА нараховувалось понад 200 тисяч осіб, існувало запілля, яке обслуговували тисячі озброєних підпільників, тисячі борців служили в різних ділянках, пов'язаних з визвольною боротьбою, таких, наприклад, як служба безпеки, зв'язок, медично-санітарна служба та пропаґандистські осередки й ланки. Якщо порівняємо кількісний склад борців УПА та інших недержавних партизанських формацій, побачимо, що УПА була не просто бойовою партизанською формацією, – це була добре організована армія.

19 вересня 1947 року газета „Ню-Йорк Таймс" писала: „Повідомлення армії США вказало сьогодні на те, що українська підпільна армія, котра бореться за незалежність України, така велика, що відділи, кількістю від 15,000 до 20,000 осіб, борються в окремих боях проти польських та совєтських військ".

15 травня 1949 року „Ню-Йорк " повідомила: „Дві дивізії совєтських військ в Україні допомагають місцевим поліційним службам у кривавій боротьбі з антикомуністичними партизанами... Їх запеклий опір, що продовжується з часів війни, досі не зламано, а періодичні напади, які влаштовуються ними з криївок у горах та лісах, є настільки серйозні, що вимагать військової та поліційної протидії. Україна завжди була і є гарячим місцем дисидентства совєтської Росії, а націоналістичні та сепаратистські тенденції в цьому реґіоні ніколи не були задушені московським режимом повністю. Під час і після німецької воєнної окупації ця територія відзначалась громадянським опором, і Українська Повстанська Армія стала дуже чисельною силою. У 1947 році Кремль вислав в Україну Лазаря Кагановича, т. зв. „залізного комісара", для придушення опору. Його терористичні способи боротьби, враховуючи сильну мілітарну допомогу Росії, Чехословаччини та Польщі, значно ослабили УПА... УПА, хоч і ослаблена, й далі проводить періодичні напади та служить центром досить поширеного українського підпілля..."

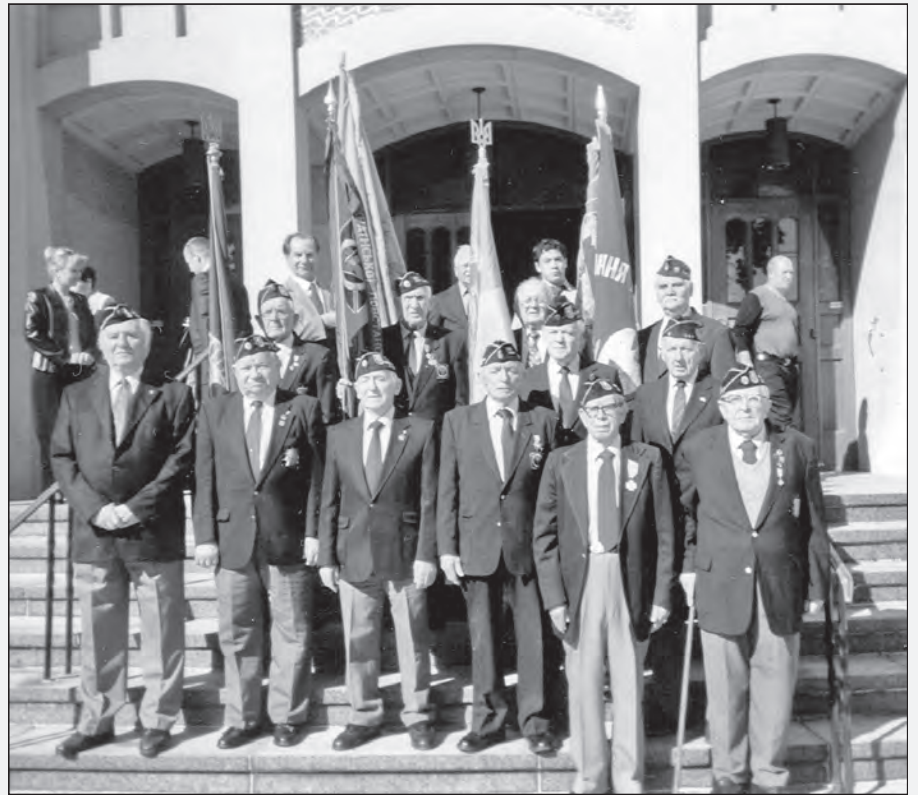
Боротьба ОУН-УПА не завершилась ні після війни, ні після смерти її легендарного головного командира в 1950 році. Дослідники стверджують, що фактично збройні події мали місце до 1954 року, а то й пізніше.

Американська журналістка Ені Епелбайм, яка здобула нагороду Пулітцера з історії за свою книжку „ҐУЛаґ", зробила висновок: переважну більшість політв'язнів совєтських таборів складали українці - більше половини від усієї кількости, які вели себе так, немов мали доручення від партизанського центру в Україні продовжувати боротьбу у таборах.

У серпні ц.р. на IV Всесвітньому форумі українців у присутності Президента України я мав нагоду сказати такі слова: „Герої України служили в УПА. Вони досі не визнані нашою державою. Так хотілось бачити Президента України на чолі їхнього походу по Хрещатику минулого жовтня в день Святої Покрови".

На це Президент відповів: „Ми говоримо про історичне примирення. Ветерани, ряди яких рідіють, повинні зробити ще одну велику справу на додаток до тих благих справ, які вони робили, – не передавати цю проблему синам, моєму поколінню, а подати один одному руку тільки заради одного – щоб Україна зробила ще один крок до консолідації".

Відзначили 64-річчя УПА



НЮАРК, Н. ДЖ. – 15 жовтня в церкві св. Івана Хрестителя було відслужено Панахиду в пам'ять героїв Української Повстанської Армії з нагоди 64-ої річниці її утворення. На фото: ветерани УПА, УГА і УАВ з прапорами після Панахиди.

Божена Ольшанівська
Фото: С. Вельгаш

Зустріч колишніх вояків УПА



Учасники зустрічі в Рочестері

РОЧЕСТЕР, Н. Й. – Заходами Головної управи Об'єднання колишніх вояків УПА США і Канади (ОКВ УПА) та Станиці ОКВ УПА в Рочестері 14 і 15 жовтня відбулося свято Покрови, покровительки УПА, та обговорення важливих організаційних питань. На зустрічі вирішено не скликати наступного з'їзду організації, який припадає на 2009 рік, але замість цього проводити щорічні зустрічі, підтримано теперішнє керівництво ОКВ УПА та висловлено йому повну довіру.

Вирішено також всіляко допомагати молодим людям (не тільки нащадкам колишніх вояків УПА), що цікавляться історією збройних змагань нашого народу та бажають у свій спосіб причинитися до популяризації цих зацікавлень серед ширшої й не тільки української громади. На зустрічі схвалено ініціятиву молодих людей, які мають намір створити організацію під назвою „Приятелі УПА". З цього питання можна звернутися до Христі Котляр на електронну адресу: christina.k@mac.com. У зустрічі взяли участь члени Станиць Торонто, Кліфтону-Пасейку та Рочестеру. Присутні з прапорами взяли участь у Панахиді на вшанування полеглих вояків УПА та збройного підпілля ОУН.

П. П.

Три свята над Дніпром

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – 15 жовтня в Дніпропетровську відзначали три свята – свято козацтва, свято Покрови і 64-ту річницю створення УПА. Про УПА досить неґативно згадує влада і її прибічники на всіх ветеранських святах і заходах. Діяльність УПА вони характеризують трьома словами: „Злочинці проти людства". Ці слова ранять серце і душу. Захистом від них стала українська повстанська пісня.

Донедавна річниці УПА Братство вояків ОУН-УПА святкувало тільки поміж собою, десь в тісному куточку. Починаючи з 2002 року, на нього почали збиратися всі національні сили області. Спочатку ми відчували велику перешкоду від влади, маніпулювання приміщеннями. І тільки за два останні роки, коли начальником управління культури став український патріот Іван Шулик „проблем" з приміщенням не стало. Святкування відбувається в залі обласної філярмонії. Свято розпочиналося урочистою частиною. Виступив історик-професор Анатолій Фоменко. Він приніс свою книгу про ОУН-УПА, що вміщує, в основному, архівні документальні матеріяли.

Друга частина була художньою – Дніпродзержинський хор „Благовіст" ім. ветерана ОУН–УПА Петра Войтюка. Петро Войтюк сам створив цей хор і керував ним досить активно аж до дня смерти (помер він у віці 82 роки).

Письменник Микола Невидайло приніс свої книги, в яких описує своє перебування в норильських таборах. Хоч політв'язня мордовських таборів Марії Зосименко і не було в залі через хворобу, але витав дух її книги в поезіях і прозі про ОУН–УПА. Були у залі жінки з Центру української культури – лікар Світлана Неруш, Марія Савицька, педагог Раїса Юцевич.

Оскільки хор ім. Петра Войтюка працює у Дніпродзержинську, а в Дніпропетровську ніхто не співає пісень про ОУН–УПА – ми вирішили створити Ансамбль повстанської пісні. Дуже лягли нам на душу повстанські пісні „Там, під львівським замком", „Вже вечір вечоріє", „Ой, у лісі на полянці" та інші. До цих пісень додалися сумні мелодії закордонного українця „Журавлі".

Клавдія Мірецька

Коли життя...

(Продовження зі стор. 1)

років служила теплим Господнім домом. На парафію прийшов о. Панасюк, який ревно правив тут 45 років і багато доклався до розбудови. Поставив іконостас, чудові вітражі, розмалював церкву і вдихнув до неї життя. Парафія почала збільшуватись. І так тривало до 1996 р., коли він не вийшов на пенсію. Цього ж року прийшов о. Ю. Маркевич. Молодий та енерґійний він пожвавив рух, відновив парафію. В той час багато родин переїжджало до цих околиць, особливо з Нюарку, і виникла знову потреба у більшій церкві. Діяла вже Школа українознавства ім. Л. Українки, і громада розуміла, що, крім церкви, має бути поруч культурний осередок з молодечими організаціями, які б працювали на всебічне виховання молоді, на підтримання духу та тіла. Зацікавити дітей так, щоб вони самі підштовхували старших до нових ідей, нових гуртків, нових зв'язків з Україною і Америкою, щоб найкраще, передове, цінне передавалося ланцюжком і вчило їх мов, логічних ігор, тренувало пам'ять, допомагало дітям вільно спілкуватися між собою.

–Отче, Ви знаєте, такий місточок добре було б перекинути до України, щоб люди там мали більше інформації про справжнє життя в Америці, про культуру і великі можливості, які ця країна надає людині.

– Так, у нашому центрі, в цих просторих великих світлих приміщеннях будуть діяти Школа українознавства (близько 200 учнів), СУМ і Пласт (кілька сотень дітей), УСВТ „Чорноморська Січ", танцювальний гурт „Іскра", чимало суспільних і громадських українських організацій, спортова та розвагова заля, бенкетова заля та кімната для засідань. Думаю, що тут діти зможуть ставити і свої вистави, і святочні концерти, і мати різні кляси пізнавальні і духовні. І напевно будуть мати зв'язки зі світом. Бо це, як правило, вже друге-третє покоління українців, але діти знають мову, культуру, історію свого народу, незважаючи на віддаленість від краю. Це патріотизм, виховання, духовні цінності, які роблять особистість більшою.

– Як знаємо, довший час під цей проєкт не можливо було придбати землю. Було багато місць, різних перевірок, пошуків, але аж у квітні 2002 року вдалося купити стале місце під цей Культурно-духовний центр. Доповнений будівельний комітет. Ви прийшли і наново почалася робота. В проєкті має бути церква св. Івана Хрестителя, дзвіниця і сам центр. Зараз постала одна частина. Чи будуть тут нові церква і дзвіниця?

– Так, я завжди нагадую, що тут у нас буде „тимчасова" церква, бо з єдиного великого проєкту „Культурний центр–церква–дзвіниця" – ми змогли поставити щойно першу довершену частину. Все дуже дорого. Час іде. Відразу поставити все нам було не під силу. І коли стали перед вибором, що будувати спершу: центр чи церкву, парафіяни погодилися, щоб спершу збудувати центр, але за умови, що далі постане церква. Отож наразі „тимчасова" церква буде знаходитися тут же, у залі, у спеціяльно відведеному місці.

– То був компроміс?

– Все наше життя є вибором. Куди, в який бік рухатися? Що виберемо нині, те одержимо завтра. Добро, милосердя, любов, прощення, щедрість чи аґресію, скупість, ненависть, образи. І тоді не питайте „чому?". Є світ видимий, а є невидимий. Через дух – до тіла. І церква має тут постати. Так вирішила громада.

– Як великою вона буде? На скільки місць? І хто є автором проєкту?

– Церква розрахована на 250 сидячих місць і 50 – на хорах. Вона буде в традиційному українському стилі, досить просторою, і поруч – дзвіниця, як спомин про батьківську землю. Архітектором ми запросили Тараса Добуша, якого я знаю особисто і давно. Нам всі кажуть, що маємо чудовий проєкт і дійсно унікальну можливість зробити щось зовсім інше. Наша парафія, порівняно, була невелика (десь в межах 200 родин), а тепер нас може стати так багато, що маємо нагоду стати однією з найбільших парафій на східньому побережжі.

– Якого віку люди переважають?

– Середній – 45–50 років. Є старші, є молодші. Але це середній.

– Чи маєте парафіян серед „четвертої хвилі"?

– Так, маємо. Але, знаю з досвіду, що в Україні нема практики записуватися до парафії, там люди цього просто не розуміють.



Хрест на місці майбутньої церкви (травень 2004 р.)

Коли приїжджають сюди – ходять, але не записуються. Тут, в Америці, є така система, що треба спеціяльно зареєструватися, вписатися до церкви, внести кошти. Підтримувати, вписатися до певних організацій, взяти квитки, організовувати імпрези, щоб належати до громади. Це ціла система. Це облік, участь в громадському і культурному житті, це приналежність до середовища, в якому люди знаходять себе. Але в тому, що багато новоприбулих цього не знають, не треба їх звинувачувати. З відправою в церкві духовне і культурне життя українців не завершується. Є гуртки, вечірні школи для вивчення святого письма при церкві для різних вікових груп з роз'ясненням і запитаннями, відвертими розмовами. Церква – це не лише Свята Літургія. Це великий духовний оберіг. Це живий організм. Це відродження і утвердження свого на американському континенті. Без коріння не росте жодне дерево. Без духу – нема життя. Без віри – втрачається зміст. Де є Бог – там живе любов.

– Розкажіть трошки про себе. Звідки Ваш рід походить? Чи були в ньому священики?

– Я народився в Німеччині, в Мюнхені, де також народився мій старший брат, і там пройшли перші 1,5 року мого життя. Рід тата походить з Галичини, з-під Стрия, а мама – з Буковини. Тато належав до ОУН, сидів чотири роки в концтаборі в Авшвіці. Молоді і студентські роки прожив з родиною в Філядельфії. У 1990 р., коли почала відроджуватися духовна семінарія у Львові, мав тісні контакти з Україною. У 1994–1999 – працював віце-ректором з навчальної частини духовної семінарії Святого Духа під Львовом. У 1999 р. повернувся до Америки. Збудував дві церкви, це – третя.

– Слухаючи Ваші проповіді, відчуваєш, як душу наскрізь пронизують слова. Наскільки глибоко треба самому вірити, щоб вміти так передавати. Що для Вас є віра? Звідки така сила? Що привело Вас до такої внутрішньої віри?

– Щоб сказати, що щось таке надзвичайне – то ні. Це просто виховання. Усе народжується в родині. Мали на парафії дуже доброго духовного наставника. Ті зерна і проростають з дитинства. Належав і належу до СУМ-у. Капеляном у нас на оселі був теперішній Патріярх Любомир. Мав дуже добрих вчителів. Але основи закладаються з дитинства. В родині завжди в повазі була книжка. І величезна любов до України. Знаєте, коли людина живе в просторі Бога, знаходиться під захистом і молитвами, повірте, нічого в цім світі не страшно. Віра спасла не одну душу. Це ключ до праведного життя і ніколи не втрачених цінностей.

– Ви багато працюєте з дітьми, пишете для них сценарії, ставите вистави?

(Закінчення на стор. 22)



Зліва стоять: Ярослав Завійський, директор філії Українсько-американської федеральної кредитової спілки „Самопоміч" у Джерзі Сити; Джосеф Віна – адвокат для церкви; Орест Куцина – голова Будівельного комітету центру і церкви св. Івана Хрестителя, муж довір'я; Ігор Лодзюк – муж довір'я парафії св. Івана Хрестителя; Михайло Козюпа – директор філії Українсько-американської федеральної спілки „Самопоміч" в Парсипані, Ню-Джерзі; Андрій Зелик – адвокат для Кредитової спілки „Самопоміч".
Зліва сидять: о. Р. Мірчук – настоятель церкви св. Івана Хрестителя; Митрополит УКЦ у США Стефан Сорока; Ігор Ляшок – Екзекутивний віце-президент, член Ради дирекції Кредитової спілки „Самопоміч" , – під час взяття позички на будівництво Центру і церкви в офісі адвоката Андрія Зелика в Моріставн, Ню-Джерзі, 8 вересня 2005 року.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

У справі розвитку культури України є ще немало проблем

У недавньому відкритті (17 жовтня) культурно-інформаційного центру та Днів культури України в Австрії взяв участь міністер культури і туризму України Ігор Ліховий. У програмі його візити були також зустрічі з представниками органів австрійської влади, що опікуються питаннями культури, з керівниками культурно-мистецьких закладів, митцями, артистами. Про свої віденські враження І. Ліховий розповів нашому кореспондентові в Австрії Лесі Івасюк. Щоправда, після повернення до Києва він, як і ще кілька „нашоукраїнців", склав з себе міністерські повноваження, та оскільки ця розмова не втратила свого значення й актуальности, нижче пропонуємо її текст нашим читачам.

– Пане міністер, що практично означатиме для культури в Україні зміна політичного кольору з помаранчевого на синьо-білий?

–Швидше за все, нічого доброго. Наприклад, я незадоволений бюджетним процесом і місцем, яке відведено культурі в проєкті бюджету-2007, а також політикою нинішнього уряду в питаннях збереження культурної спадщини України. Ви знаєте, в уряді склалася дуже непевна ситуація в зв'язку з незформованістю коаліції. Коли ж я вперше прийшов до уряду рік тому, була зовсім інша картина. Принаймні культура і духовність були тоді пріоритетами, визначеними самим Президентом. В нинішньому Кабміні праця стала дуже „незатишною" для тих, хто сповідує демократію, европейськість і вважає головним пріоритетом інтереси розбудови національної держави.

– Але ж хіба не до цього зобов'язує нових урядовців Універсал національної єдности?

– Універсал визначив стратегічні напрямки розвитку суспільства, його пріоритети і цінності і став своєрідним компромісом між різними політичними силами заради стабільности в державі. Проте останнім часом відбувається все виразніший відхід членів „антикризової коаліції" від положень Універсалу. Зокрема в таких питаннях, як статус української мови, вступ України до НАТО й Европейського союзу.

– Цей відступ приведе до зміни й культурної політики в Україні?

– Чого ж можна чекати, якщо держава не поставила національну культуру в число своїх пріоритетів? Міністерство культури взяло на себе важливі зобов'язання як в Україні, так і на міжнародному рівні, але тепер вже нема певности, що їх буде дотримано. Політична нестабільність не дає для цього ґарантій. Для світу ми виглядаємо непрогнозованими – і це вкрай негативно впливає на образ України.

Ось один тільки приклад. У вересні уряд зняв з бюджету міністерства 51 мільйон гривень і перекинув їх на на грудень, - хоч саме на вересень-жовтень було заплянувано цілий ряд культурних заходів за кордоном, фінансування яких потребує значних коштів: відкриття Року України в Грузії, Місяць української культури в Японії, Дні культури України в Австрії та інші.

– Чим закінчилися Ваші переговори з Державним секретарем з питань культури Австрії Францом Мораком щодо проведення презентації України в Австрії у 2008 році?

– З австрійською стороною нам треба перш за все узгодити програму виставки, яка б гідно презентувала культурну спадщину української нації. Скоріш за все, це буде презентація пам'яток епохи козацтва і сучасного мистецтва України, можливо, модернізм початку двадцятого століття.



Ігор Ліховий

– Чи торкалися Ви теми реституції культурних пам'яток України?

– Так, однією з головних тем на переговорах у Відні було питання повернення понад двохсот експонатів, які були вивезені з музеїв Криму до Австрії під час Другої світової війни. Але в даному випадку треба обережно говорити про реституцію, тому що йдеться про добровільне повернення культурних цінностей.

– Хоч частина українських урядовців і депутатів вважають вояків УПА союзниками окупа-

(Закінчення на стор. 17)

Ніна Матвієнко у Філядельфії



30 вересня у Філядельфії відбувся концерт Народної артистки України Ніни Матвієнко, про що розповіла у ч. 43 тижневика Наталя Пазуняк. Пізніше до редакції надійшла від Дарії Шуст світлина співачки, зроблена на цьому концерті. Подаємо фотографію з перебування славної артистки у Філядельфії.

В культурі...

(Закінчення зі стор. 16)

ційного режиму, історично доведено, що ці люди боролись за волю України. Тим часом колишні представники НКВД, незважаючи на їх антиукраїнську діяльність, отримують пенсію і мають численні пільги як учасники війни. Мені імпонує позиція Президента, який намагається помирити ці два табори і віддати належне усім, хто воював за Україну, що є дуже важливо для майбутнього української держави.

Подібну ситуацію маємо і щодо Голодомору. Наступного року ми відзначатимемо 75-ту річницю цієї страшної трагедії. Факт Голодомору в Україні визнали парляменти більш ніж 10 держав, а Верховна Рада України – ні. Це аморально. Нам складно пояснити цей факт нашим закордонним партнерам.

– Після Четвертого Всесвітнього Форуму Українців у Києві УВКР отримала нового голову - Дмитра Павличка та підтримку Президента України. Яку позицію щодо світового українства займе уряд Януковича?

– Четвертий Форум Українців засвідчив готовність Києва інтенсивно співпрацювати з нашою західньою і східньою діяспорами. Якщо дотепер цією справою займалися переважно громадські організації, то зараз в цей процес включилася держава. Зокрема до цього кола завдань належать і презентації України за її межами. Цій цілі мають служити культурно-інформаційні центри, один з яких щойно відкрився у Відні, а перед тим – у Парижі. На жаль, при формуванні Державного бюджету на 2007 рік, на відміну від 2006-го, видатків на цю справу не передбачено.

– Які, на Вашу думку, проблеми стоять перед Міністерством культури сьогодні?

– Хоч воно у значній мірі вже трансформоване в напрямку до европейських стандартів, але все ще залишається міністерством радянського типу. Місцеві громади, за старою звичкою, намагаються скинути зі себе відповідальність в галузі культури і перекинути її на державу. Тому потрібно здійснити програму децентралізації, автономії в царині культури, а особливо щодо фінансів. Але при цьому має бути створений механізм, який дозволяв би контролювати цільове використання коштів місцевими органами влади, ґарантував би високі стандарти розвитку інфраструктури.

Окрім того, ми мали б перейти на контрактну основу для творчих працівників. Необхідно забезпечити такий рівень життя, коли, наприклад, актор може собі дозволити піти на пенсію - чи за станом здоров'я, чи за віком - не погіршуючи при цьому свого матеріяльного стану.

Потрібно встановити конкретну суму, яка буде виділятися на потреби культури, норму, нижче якої опускатися не можна. А головне – необхідно випрацювати европейський підхід до проблем збереження культурної спадщини, оскільки національна культура України є частиною европейської культури, яка належить цілому світові.

Ігор Дмитрович Ліховий - політик, Заслужений працівник культури України. Нагороджений орденом „За заслуги" III ступеня. Науковий співробітник Інституту історії України НАН України. В 1989-2004 р.р. - Генеральний директор Шевченківського національного музею-заповідника в Каневі. Дійсний член Міжнародної Ради з питань пам'яток та визначних місць (ICOMOS),Член правління Українського фонду культури, член Ради тов-ва міжнародних зв'язків „Україна-Світ", член Головної ради Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, член Національної спілки журналістів України.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ", жовтень 2006 р.

100	дол.	А. Мулак-Яцківський	Лос Анджелес	Каліф.	
		Дейчаківський Юрій	Норт Потомек	МД	
		Сосенко Юрій	Овкброок	Іл.	
55		Качарай Анна	Ню-Йорк	Н.Й.	
45		Кібужинський Юрій	Ґейтерсбурґ	МД	
		Кравчук Наталія	Моріс Плейнс	Н. Дж	
35		Барвінський Ярослав	Вініпеґ, Ман.	Канада	
30		Федуняк Василь	Голісвуд	Н..	
25		Артимів Модест	Філядельгія	Па.	
		Гординська Всилина	Брайтон	Миш.	
		Куляс Мирон	Ла Ґренч	Іл.	
20		Балабан Ярослав	Флашінґ	Н. Й.	
		Гнатюки Анна і Юрій	Вініпеґ, Ман	Канада	
		Решетар Галина	Тусон	Гар.	
15		Чабан Галина	Кентон	Мас.	
		Демедчук Євген	Гамілтон, Онт.	Канада	
		Дутко Єліян	Асторія	Н. Й.	
		Ференцевич Юрій	Джерзі Сити	Н. Дж.	
		Гурелечко Люба	Юніон	Н. Дж.	
		Клюфа Зоряна	Гайлен Парк	Н. Дж.	
		Криворучко Анатолій	Отава, Онт.	Канада	
		Наливайко Мирослава	Норт-Порт	Фла.	
		Петлюра Во0лодимир	Стоні Крік, Онт.	Канада	
		Флакида Надія	Ранітан	Н. Дж.	
		Суховерський Г.	Вілмінґтон		Дел.
		Троч Михайло	Парма	Огайо	
		Волошини Марія і Григорій	Форест Гілс	Н. Й.	
10		Дмитрюк Анатолій	В. Чикаґо	Іл.	
		Стеткевич Ярослав	Ворен	Миш.	
		Бояр Анна	Апердел Рівер	Н. Дж.	
		Бачинська Катерина	Савт Порт		Пн. К.
		Хома Платон	Іст Гегвен	Кон.	
		Данчук Павліна	Джерзі Сити	Н. Дж.	
		Дейчаківська Ндія	Бреквсіл	Огайо	
		Федоренко Євген	Моріс Плейн	Н. Дж.	
		Клапіщак Наталія	Лонґ Велі	Н. Дж.	
		Котиси Ліліяна і Богдан	Кендал Парк	Н. Дж.	
		Кузишин Оксана	Фортс	Н. Дж.	
		Лехнюк Ярема	Палатайн	Іл.	
		Лоян Валентин	Честер	Па.	
		МекКучан Марія	Ла Жола	Каліф.	
		Пазуняк Роман	Філядельфії	Па.	
		Пічі Бил	Ванкувер	Ваш.	
		Петрівський Михайло	Норт-Порт	Фла.	
		Флещин Павло	Тернопільська обл.	Україна	
		Ковальчик Володимира	Львів	Україна	
		Плетеницький Іван	Іст Медов	Н. Й.	
		Ріпецький Юрій	ОУ Клер	Виск.	
		Роман Антоній	Ріно	Нев.	
		Рудик Михайло	Лонґ Айленд Сити	Н. Й.	
		Сітка Вільям	Вест ЕТ	Мін.	
		Слевінський Тарас	Стретфорд		Кон.
		Ватраль Микола	Вестон, Онт.	Канада	
		Ваврищук Борис	Овшин Спрінґс	МС	
		Завадівська Домка	Чіктоваґа	Н. Й.	
5		Білан Василь	Рочестер	Н. Й.	
		Бурачинський Богдан	Флорам Парк	Н. Дж.	
		Дем'янюк Д.	Менвіл	Н. Дж.	
		Добровольська Лідія	Брайтон	Миш.	
		Гринчишин Василь	Вепстер	Н. Й.	
		Яровенко Вадим	Ленкестер		Па.
		Каша Семен	Розел	Н. Дж.	
		Кавка Володимира	Дрексел Гіл	Па.	
		Копичук Роман	Сеньт Авґустін	Фла.	
		Кремінець Михайло	Чікопі	Мас.	
		Лен Мирослав	Норт Роялтон	Огайо	
		Марушка Миколай	Чикаґо	Іл.	
		Мазурок Надія	Едмонтон, Ал.	Канада	
		Микитин Ігор	Йонкерс	Н. Й,	
		Онуфреї Силвія і Сергій	Фініквік	Па.	
		Постоловський Йосиф	Ворен	Миш.	
		Семеняки Надія і Миколай	Ню Берлін		Виск.
		Смолинський Богдан	Шрусбурі	Мас.	
		Стадник Степан	Чикаґо	Іл.	
		Степанрнко Галина	Сан Гозейн		Кал.
		Тимюк Дмитро	Балтимор	Мер.	
		Волощук Марія	Ворен	Миш.	
		Вирста Анна	Філядельфія	Па.	
		Зарик Андрій	Бел Ейот	Мер.	
4		Олійник Марян	Сан Дієґо	Кал.	

Разом 1,244 дол.

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи" – найстаршої української газети в світі

Українському інститутові модерного мистецтва – 35 років



Віра Боднарук і Олег Коверко

ЧИКАҐО. – 7 жовтня в Українському культурному центрі відбувся бенкет з нагоди 35-річчя Українського інституту модерного мистецтва (УІММ), який був заснований у 1971 році, щоб підтримувати, досліджувати, пропагувати і поширювати здобутки сучасного українського мистецтва в Америці та загалом в англомовному світі. Для потреб УІММ, коштом фундаторів, був придбаний будинок, який згодом реконструював славний чікаґський архітектор Станлі Тайґерман.

Музей заснували колекціонер та фінансовий спонзор д-р Ахіль Хрептовський, мистецтвознавець Василь Качуровський та скульптори Костянтин Мілонадіс і Михайло Урбан. Єдиний представник з четвірки засновників – скульптор Костянтин Мілонадіс був присутній на бенкеті.

Програму вели проф. Віра Боднарук, довголітня голова літературного комітету, та Лариса Хрептовська Райфел, заступник голови Ради директорів, онучка засновника д-ра Ахіля Хрептовського. На бенкеті вручено нагороду Олегові Коверку, поету так званої *Нью-Йоркської групи*, який присвятив себе Інститутові і 35 років віддано працює президентом цієї організації. Під час бенкету було показано короткий фільм про історію Інституту. Цікавими були виступи проф. Мирослави Мудрак з Університету Огайо, та проф. Володимира Моренця, віце-президента Києво-Могилянської академії.

Приблизно 300 осіб віддали пошану цій організації та підтримали її фінансово. Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч“, яка від першого дня існування Інституту була сталим фінансовим спонзором, передала 25,000 долярів н а потреби цієї інституції. Фундація „Спадщина” Першого Федерального щадничого банку „Певність“, яка постійно допомагає УІММ, передала 10,000 долярів.

Впродовж 35 років УІММ організував сотні культурних заходів, представляючи американському суспільству здобутки літератури, музики, акторського та виконавського мистецтва, кіно тощо. В полі уваги УІММ також завжди перебувала громадсько-політична ситуація в Україні, яку різнобічно і повсякчас висвітлювали аналітики та науковці.



Зліва: Віра Хрептовська, проф. Мирослава Мудрак, проф. Володимир Моренець, о. Богдан Налисник, Віра Боднарук, Лариса Хрептовська-Райфел

Тридцять п’ять років УІММ діє завдяки добровільним внескам української громади Чикаґо, фінансових та громадських установ, ґрантам та даткам від штату Ілиной та міста Чикаго. Самі співробітники Інституту ніколи не отримували платні за свою працю і присвячувалися їй добровільно. Сьогодні УІММ є вікном України у світ. Він розбудовує свій вплив на теренах США, пропагує сучасну українську творчість.

Марта Фаріон



Зліва: Генеральний консул України в Чикаґо Василь Корзаченко, проф. Мирослава Мудрак, проф. Володимир Моренець

„З пошаною до минулого"

Фото-виставка в Українському Національному Музеї



Зліва: президент Українського Музею в Чикаґо Ярослав Ганкевич, президент Польського Музею в Чикаґо Ян Лорі та адміністратор Українського Музею Марія Климчак.

ЧИКАҐО. – В Українському Національному Музеї відкрилася виставка фотографій та архівних матеріялів, присвячена процесові народження української громади в цьому північно-американському місті. Унікальні світлини з українського життя датовані 1906, 1912, 1917, 1920-ми, 1930-ми роками. Це був час активного формування української громади міста Чикаґо навколо парафії св. о.Миколая. У 1952 році музей було створено, як скарбницю культури соборної української еміґрації, як оберіг нашої духовної спадщини.

20 жовтня, на відкриття, сюди завітали поважні господарі української громади, представники творчої інтеліґенції, різних організацій, священики, представники українського консульства у Чикаґо, приятелі з польського музею.

Відкриваючи виставку, президент музею Ярослав Ганкевич розповів, що задум її проведення народився ще минулого року, коли громада міста готувалася до відзначення 100-ліття парафії св.о. Миколая. Щоб прилучитися до цієї події, музей поставив собі за завдання відкрити невідомі сучасному поколінню сторінки діяльности перших українських організацій, музично-театральних товариств, шкіл та гетьманської організації „Січ", перших відділів Українського Народного Союзу та жіночих товариств. Наполегливою творчою та дослідницькою працею музейних працівників вдалося створити виставку, яка є віддзеркаленням життя української еміґрації початку ХХ століття.

Генеральний консул України Василь Корзаченко у своєму слові висловив щиру подяку музеєві за збережену пам'ять. Він переконаний у тому, що цю виставку повинні побачити в Україні. До слівпривітань приєднався професор історії української еміґрації Мирон Куропась. У співпраці з музеєм виходить англійською мовою нова книжка професора „Чикаґо і українці", її презентація відбудеться у музеї 17 листопада.

Понад 300 одиниць - фотографії, старі афіші, рекламні поспекти, перші чикаґські газети, оригінальні грамоти Українського Народного Союзу та „Просвіти", листи Митрополита Андрея Шептицького, перша друкарська машинка початку минулого століття з українським шрифтом та інші унікальні речі зайняли свої місця в експозиції, оформленій мисткинею Лялею Кучмою.

Золотими літерами вписані в музейний літопис імена тих, хто стояли біля його джерел. Серед них перший президент музею д-р Мирослав Сіменович (1885-1967), Юліян Каменецький (1892-1973), Олекса Ганкевич (1906-1969) та О.Городиський. Об'єднані ідеєю збирання пам'яток з життя української громади Чикаґо, вони зуміли не лише зацікавити, а й переконати громаду поставити першочерговим питання побудови українського музею в Чикаґо. Музей готується до святкування свого 55-літнього ювілею у наступному році.

Сорок років тому перший президент Українського Національного Музею у Чикаґо Мирослав Сіменович написав такі слова: *„Тільки той народ заслуговує і вартий мати своє державне життя, що цінить славу минулого та зберігає пам'ятки та докази своєї історичної і культурної самобутности".*

Запрошуємо на виставку. Ви відкриєте для себе багато цікавого та незнаного. Виставка триватиме до 1 грудня 2006 року.

Марія Климчак



Генеральний консул України Василь Корзаченко виступає на відкритті виставки.

Семінар для керівників мистецьких колективів за кордоном

КИЇВ. – Український культурно - просвітницький центр „Дружба" за підтримки Міністерства культури і туризму України 27 листопада - 12 грудня плянує проведення семінару-практикуму для керівників вокальних, хорових , хореографічних ансамблів, оркестрів народних інструментів українського закордоння.

В програмі семінару - практикуму лекції з історії української культури, національних звичаїв, традицій і обрядів, теоретичні та практичні заняття з українського костюму та українських національних інструментів, майстер-кляси і показові лекції на базі кращих колективів Волині, Хмельниччини, Житомирщини та Києва.

Проїзд за рахунок відряджуючої сторони, проживання, харчування та переїзди по Україні – за рахунок приймаючої сторони. Заявки на участь слід надіслати на електронну адресу: Druzhba2004@yandex.ru або факсом (38 044) 280-9052.

Телефони для довідок: (38 044) 537-1815 та (38 044)237- 91 93

Після розгляду заявок Український культурно-просвітницький центр „Дружба" надішле офіційне запрошення.

В. Масленко,
директор центру

Хор „Кобзар"...

(Закінчення зі стор. 12)

голова хору, вручив Кернсові грамоту Почесного сина України, яку він прийняв з подякою. Тріюмфальним співом у супроводі хору і оркестри закінчено концертову частину вечора.

Усі музичні матеріяли для хору з оркестрою, деклямації та саму програму концерту аранжував Григорій Галик. Він також переклав ряд творів англійською мовою. Члени хору з посвятою виконали покликання.

Хор має багато інших заслуг, але тим разом я обмежуся тільки цим концертом.

Линет Кроузе подала в Інтернеті гарний відгук про хор і оркестру, підкреслюючи досконалість виконання.

При виході з театру нас зустрічали гості ірляндського походження, між якими багато прихильників Антонія Кернса. Вони висловлювали бажання, щоб такий спільний концерт не був останнім. Надіюся і вірю, що їхнє бажання стане дійсністю. Цим концертом хор, наче амбасадор українців в Каліфорнії, ще раз виявив вдячність країні, яка прийняла нас, обездолених, без жодних людських прав, надала нам право жити вільними і корисними громадянами Америки, та бути учасниками суспільного життя держави.

Стефан Кльось



Хор ім. М. Лисенка при церкві св. о. Миколая в Чикаґо. 1916 рік.

Український...

(Закінчення зі стор. 5)

йшло на харчування індустріяльних центрів, в державні резерви та на експорт. 1930 р. СРСР експортував 5.8 міл. тон зерна; 1931 — 4.7 м.т.; 1932 — 1.6 м.т.; 1933 р. — 2,1 м.т. (один мільйон тон збіжжя забезпечувало прогодування 5 міл. людей, один рік.) Навіть у найгірший момент голоду в державних резервах зберігалося понад півтора мільйона збіжжя, себто досить, щоб врятувати від смерти усіх голодуючи громадян СРСР. Якщо б Сталін хотів запобігти голодові, то не експортував би зерно під час голоду, а закуповував би його за кордоном та звернувся б за допомогою до Заходу, так як це зробив Ленін 1921 р. (правда, затаюючи спочатку голод в Україні). Хоча Сталін був добре поінформований про голод, він не лише не просив західньої допомоги, а відкидав її, заявляючи що нема голоду, а є лише антирадянська пропаганда про голод. Сьогодні не може бути сумніву, що Сталін свідомо і навмисно довів країну до голодової смерти.

Намір Сталіна нищити українців

Тепер можемо приступити до доведення наміру Сталіна нищити голодом українських селян саме за національною та етнічною ознаками.

Повчаючи югославських комуністів, Сталін писав 1925 р.: „Основу національного питання, його внутрішню суть все ж таки становить питання селянське. Саме тим і пояснюється, що *селянство представляє основну армію національного руху*". [наголос мій - **Р.С.**] Зростанню такого національного руху у двадцятих роках сприяла українізація України й українських областей РСФСР. Вирощене уже на радянських підставах, українське національне відродження не могло не загостритися під час „Сталінської революції зверху". Значущим було уточнення радянського вождя югославцям, що національне питання – „не аґрарне, а селянське, бо це дві різні речі ". І справді, перше належить до їх економічної функції, а друге — до соціяльної. Врешті, доречним до аналізи українського геноциду є ще й таке спостереження Сталіна: "Абсолютно правильно, що національне питання не можна ототожнювати зі селянським, бо окрім селянських питань, національне питання включає в себе ще питання національної культури, національної державности та інше". Влітку 1932 р., коли Сталін уже зламав українських селян як незалежних хліборобів і розв'язав „аґрарне питання", залишилося зламати їх як „основну армію національного руху", щоб врешті розв'язати „національне питання", яке включало питання української культури і культурних еліт, української державности і соціополітичних еліт.

11 серпня 1932 р., передбачаючи опозицію не лише селян, але й українських кадрів до закону, впровадженого чотири дні перед тим про „п'ять колосків" (розстріл або 10 років кари за „крадіж" 5 колосків з поля), Сталін пише до Каґановича: „Якщо не візьмемося тепер за виправлення положення в Україні, Україну можемо втратити". Його турбує непевність п'ятсоттисячної українській компартії, в якій „немало гнилих елементів, свідомих і несвідомих петлюрівців, прямих аґентів Пілсудського". Сталін перестерігає: „Як тільки справи погіршають, ті елементи негайно відкриють фронт внутрі (і поза) партії, проти партії." Щоб втримати УССР, Сталін пропонує перетворити її „у найкоротшому часі, у правдиву твердиню СРСР". Ця твердиня буде збудована на кістках мільйонів голодом заморених українських селян і закатованих діячів українського відродження в Україні та РСФСР. Голодомор 1932-1933 років був основною частиною геноциду — спроби остаточно розв'язати українське „національне питання".

Про те, що сталінські „дії" були „чинені з наміром" нищити українську „національну" і „етнічну" групи, яскраво свідчать два недавно опубліковані документи. 14 грудня 1932 р. Сталін і Молотов підписали постанову ЦК Компартії та Ради Народних Комісарів СРСР, яка покладала вину за труднощі у заготівлях зерна в Україні та Північному Кавказі на українізацію. Українізація України „полегшила буржуазно-націоналістичним елементам, петлюрівцям та іншим" створити легально прикриті контрреволюційні осередки. На Північному Кавказі, завдяки „повній відсутності контролі за українізацією школи і друку", куркулі, офіцери, реемігранти-козаки та учасники Кубанської Ради потворили свої організації. Постанова формально не заборонила "українізації" в Україні, але віддала її кадри під особливу „чистку" та строгий нагляд партії. Більш жорстоко були покарані українці Північного Кавказу та решти РСФСР: українізація була цілковито припинена, усе громадське діловодство, українські газети, журнали та школи були переведені на російську мову. На Кубані виселили цілі станиці кубанських козаків.

22 січня 1933 р., коли в Україні уже шалів голод, Молотов і Сталін видали таємну директиву відповідним партійним і урядовим чинникам України, Білорусі та прикордонних з Україною російських районів на закриття для селян кордону між Україною та рештою СРСР. Тією директивою також ізольовано селян Північно-Кавказького Краю, особливо Кубані,від решти СРСР. Нарікаючи на ОҐПУ, яке попереднього року не перешкодило масовому виїзді селян з України і Кубані, нібито „за хлібом", а фактично для пропаганди, Сталін наказував відповідним чинникам не допустити до нового виїзду цих контрреволюційних елементів. Окремий наказ забороняв продавати селянам залізничі квитки. ОҐПУ дістало доручення „арештувати селян України і Північного Кавказу, які пробралися на північ і, після виокремлення контрреволюційних елементів, повертати решту на місце їхнього проживання". За шість тижнів ОҐПУ заарештувало 219,460 осіб, з них частину покарано на місці, а 186,588 повернено до сіл умирати з голоду. Подібного обмеження для російських селян не було.

Ці два документи яскраво засвідчують сталінську геноцидну політику. Вони виявляють сталінський намір знищити важливу частину української групи — найбільш динамічну частину її селянства. Для повної картини українського геноциду ще треба б додати тогочасне фізичне винищення українських культурних, соціяльних та політичних еліт.

Відбулася презентація творів Олени Теліги та Івана Багряного

КИЇВ. – З нагоди 100-річчя від дня народження двох відомих літераторів видавництво „Смолоскип" видало, а 27 жовтня влаштувало у власному будинку у Києві презентацію „Вибраних творів" Олени Теліги та „Публіцистики" й „Вибраних творів" Івана Багряного. Творчість і героїчне життя обох авторів викликало велике зацікавлення серед київської інтелігенції й молоді, яка чисельно прийшла на презентацію. На презентації було також 37 представників преси, радіо й телебачення. Голова видавництва Осип Зінкевич з'ясував присутнім концепцію видання вибраних творів.

Сучасні автори статтей, які опубліковані в книжці, виступали на презентації – автор передмови, доктор філософських наук, колишній політв'язень Євген Сверстюк, кандидат філологічних наук Олена Логвиненко, аспірантка університету „Києво-Могилянська академія" Наталя Котенко, а також поети Марія Влад і Олекса Ющенко. О. Зінкевич поінформував присутніх, що у видавництві „Смолоскип" вийде драма „Олена Теліга: повернення з небуття", яка буде поставлена в одному з київських театрів.

Розмову про творчість і політичну діяльність І. Багряного розпочав недавній стипендіят „Смолоскипа", молодий філолог-дослідник з Харкова Максим Балаклицький, який виголосив доповідь „Сучасне прочитання соцреалістичної публіцистики 'Крокви над табором' Івана Багряного". О. Зінкевич поділився з присутніми спогадами про його кількаразові зустрічі з І. Багряним. Він також показав присутнім перше видання памфлету І. Багряного „Чому я не хочу вертатися до СССР" (1946 рік), каґебістську газету „За возвращение на родину" (початок 1950-их років), у відповідь на яку І. Багряний почав видавати газету „Ми ще повернемось". Зі словом до присутніх виступив письменник Олександр Шугай, представник Фундації ім. І. Багряного у Києві, яка до 100-річчя від дня народження фінансово підтримала видання творів І. Багряного в Україні. Він також презентував два томи творів І. Багряного, які він підготував до друку і які появилися у видавництві „Универс". Політичний і літературній діяльності І. Багряного були присвячені виступи молодого учителя з Вінниччини Володимира Радзієвського, викладача Київського університету Юлії Солод, літературознавця Валентини Лисенко, письменника Леоніда Череватенка, завдяки якому появилися в Україні перші твори І. Багряного з кінцем 1980-их років. Після презентації присутні взяли участь у вечірці, яку підготувало видавництво „Смолоскип".

Петро Варнак

Адріян Бриттан: „Українській опері - українську мову!"

Відомий американський диригент і скрипаль українського походження Адріян Бриттан з Ню-Йорку після піврічної праці за стипендією Фулбрайта в ряді оперних театрів і симфонічних оркестрів України опрацював проєкт виконання клясичних опер на українській сцені українською мовою. Цей проєкт став темою розмови редактора „Свободи" Левка Хмельковського з дириґентом.

– Який зміст вашого проєкту?

– Це, власне, спільний проєкт з директором Дніпропетровського оперного театру Олександром Шароваровим, який готовий здійснити його на своїй сцені. У червні я дириґував в цьому театрі симфонічною оркестрою на виставі опери Джакомо Пучіні „Богема" і мав розмову з директором про вистави опер українською мовою. У Харкові мені розповіли, що у 1950-их роках тут опери виконувалися українською мовою і мали успіх. На жаль, тепер ситуація інша. У червні, наприклад, я був на виставі „Весілля Фігаро" Моцарта, де студенти Харківської музичної академії усю оперу співали російською мовою. Водночас Україна мала чудових перекладачів західньої театральної клясики на українську мову. Серед них – Григорій Кочур, Максим Рильський, який, до речі, акомпаніював на фортепіяні співу Івана Козловського та інші. Ми хочемо у сезоні 2007 року представити публіці три опери українською мовою. Це – „Сестра Анжеліка" і „Джані Скікі" Пучіні, „Всі жінки однакові" („Cosi fan tute ossia") Моцарта.

– Чим зумовлений цей вибір? Дві опери – веселі, комедійні, одна – трагічна, релігійна...

– На мою думку, цей вибір відповідає потребам українських шанувальників опери. У нелегких умовах життя люди шукають відради в музиці. Пригоди двох закоханих італійців з їхніми нареченими у Моцарта, витівки хитруна Скікі з чудовою і відомою арією Лорети „О міо бабіно каро" з опери Пучіні знайдуть прихильників.



Скрипковий концерт у Львові.

Лірична трагедія Анжеліки (чарівні жіночі голоси – чотири сопрано, два меццо-сопрано і альт) відповідають співочому духові українського театру. Взагалі дніпропетровська опера має чудовий жіночий хор. Зважте, що популярна нині опера Мирослава Скорика „Мойсей" – це, швидше, ораторія високої кляси. Колись у Львові поставили оперу „Севільський цирульник" Росіні італійською мовою. Заля насолоджувалася музикою, але на смішні тексти не реаґувала, не розуміла їх. Сьогодні в Німеччині деякі театри й далі перекладають опери німецькою мовою. Як професійний дириґент, маючи досвід праці в театрах Америки і Европи, я люблю оригінальний текст і шаную намір композитора. Водночас я глибоко переконаний, що необхідно розширити коло любителів і взагалі публіки



Адріян Британ на репетиції в Дніпропетровську

поетичними перекладами. Тексти перекладу, що подаються в деяких театрах, є не найкращим вирішенням, бо читання їх відвертає увагу глядача від сцени. Джузепе Верді сам з охотою переклав дві свої опери французькою мовою для вистав у Парижі, а Ваґнер писав, як мило звучав його „Лоенґрін" італійською мовою.

– Чи ви маєте досвідчених перекладачів для виконання вашого проєкту?

– Так, і дуже здібних. У Львові вже готує переклад Моцарта Назар Федорак – здібний молодий поет. Йому допомагає Олена Фешовець, яка переклала три томи „Володаря перснів", вже видані в Україні. До речі, лібрета трьох найкращих опер Пучіні – „Тоска", „Богема" і „Мадам Батерфляй" були також співпрацею двох поетів.

– Чому саме Дніпропетровськ?

– Передовсім, саме в цьому місті виявився ентузіяст почину – Олександер Шароваров. Звісно, він дбає також про збагачення репертуару свого театру, має намір показати ці опери в інших містах. Також я побачив, що в Дніпропетровську є чимало людей, котрі хочуть почути оперу українською мовою, котрі ходять на наші драматичні вистави і люблять свою культуру, включно з мовою. Тут є численна українська патріотична громада і, до речі, „Мойсей" М. Скорика був поставлений на сході України саме в Дніпропетровську і мав успіх. Потім були вже Харків і Крим... Люди на Заході замало знають про сучасний Дніпропетровськ, про його багату історію, про його славних синів Дмитра Яворницького та Олеся Гончара. Це колиска запорізьких козаків – одна з перших демократій в Европі. З своїми мінеральними багатствами і потужною економікою, Дніпропетровськ посідає чільні місця у промисловості України, в її зовнішніх ринкових взаєминах. Найбільше нових будівель постає в Дніпропетровській області. Місто росте і допомагає творити національну еліту, інтелектуальний потенціял нації.

– Можна очікувати відлуння цього проєкту і за межами України?

– Воно вже є. Передовсім, до здійснення цього задуму мені пощастило залучити відомих американських режисерів, продюсерів. Вони готові допомогти проєктові навіть за невеликі кошти, властиво, безкоштовно. Переговори у цій площині тривають і, я вірю в це, принесуть добрі плоди. Це буде зразок співробітництва українських і американських мистців, а також участи закордонного українства у добрій справі.

– Ваша участь – це не тільки ідея?

– Звичайно. Це великий обсяг організаторської праці. Але для мене така праця – не новина. Я вже 12–13 років постійно відвідую Україну і працюю у театрах Харкова, Дніпропетровська, Львова, Дрогобича. Допомагаю, як можу. Бібліотеці ім. В. Стефаника у Львові подарував рідкісні записи нот на 5 тисяч долярів, і тепер ними можуть користуватися не тільки місцеві мистці. Доводилося купувати інструменти, навіть струни... Мене непокоїть важке становище артистів в Україні. Жити їм важко і вони погоджуються на будь-які умови закордонних театрів. А Захід має свої правила і охоче бере до себе дешеву акторську силу на кілька років. На цьому програє театральне мистецтво України. Ми повинні подбати про піднесення рівня театрів і рівня життя артистів. Цьому теж сприятиме наш проєкт. Також йдеться про утвердження української мови як державної і у цій площині. Причому утвердження не з примусу, а з вибору глядача, який прийде на вистави опер Моцарт та Пучіні і прийме їх виконання мелодійною українською мовою. Можливо, українське виконання Моцарта зацікавить і театри у США, які запросять до себе невеликі, порівняно з симфонічними оркестрами, групи виконавців.

Проєкт також включає передання нових перекладів усім музичним школам і консерваторіям України, створення можливости приїзду дніпропетровського театру з цими виставами до Америки. Усіх, хто хоче підтримати проєкт, просимо пересилати пожертви до Союзу Українок Америки на адресу: UNWLA Inc, 203 Second Ave., New York, NY 1003. Тел.: (212) 533-4646. Пожертви звільнені від податків. Добродії будуть зазначені в програмках вистав, у часописах „Наше життя" і „Свобода".

Посольство України в США і Генеральне консульство України в Ню-Йорку підтримують спільний українсько-американський проєкт щодо постановки у Дніпропетровську трьох клясичних опер в українському перекладі, ініційований відомим американським дириґентом українського походження Адріяном Бриттаном.

Генеральне консульство бажає успішної реалізації цього безперечно корисного та оригінального проєкту, що сприятиме подальшому розвитку культурних зв'язків між Україною та США, популяризації світової культурної спадщини в Україні, а також відродженню традиції виконання поетичних перекладів українською мовою шедеврів оперного мистецтва.

Микола Кириченко,
Генеральний консул України в Ню-Йорку

Про Адріяна Бриттана:

Дириґент і скрипаль Адріян Бриттан постійно виступає з симфонічними оркестрами і оперними театрами Америки, Европи і Далекого Сходу, провадить концерти і опери в Chicago Opera Theatre, New Haven Opera, New York Symphony Orchestra, Tulsa Ballet, в університетах і консерваторіях. В Европі він співпрацював з Sinfonia Varsovia, Bielefeld Opera в Німеччині, оперними театрами і філармоніями у Львові, Києві, Харкові і Дніпропетровську. Дириґував оркестрою Сеульської філармонії в Кореї. Був переможцем скрипальського конкурсу в Мангетенській музичній школі, де виконав сольний концерт Албана Берґа. Був відзначений першою нагородою ім. Пабло Казальса.

Адріян Бриттан народився в Німеччині, батько його – з Яворова, мама – з Дрогобича. Музичну освіту здобув у Мангетенській музичній школі, працював викладачем музики і дириґентом в університетах Америки. Також виступав як скрипаль-соліст з професійними оркестрами Америки і Европи.

У 2005-2006 роках Адріян Бриттан був відзначений нагородою Фулбрайта з метою праці на теренах України. За півроку він підготував чотири концерти в Львівській філармонії, опери „Богема" у Львові і Дніпропетровську, „Турандот" у Харкові, концерти з молодіжними оркестрами у Харкові і Дрогобичі, виступив з доповідями і лекціями в ряді музеїв і міст, зокрема в Українському Католицькому універститеті у Львові. Особливу увагу Адріян Бриттан надає праці з обдарованою молоддю і саме для цього працював з молодіжною оркестрою Харкова і в музичному училищі Дрогобича. Газета „Високий замок" писала у березні ц. р.: „Після концерту у Харкові він в морозну ніч 26 годин діставався поїздом до Львова, щоб вранці розпочати репетицію з симфонічною оркестрою і двома молодими скрипальками". Він особисто підтримує дівочий хор „Відлуння" при церкві Св. Трійці в Дрогобичі, рідному місті його матері, висилаючи ноти, диски, навчальні відеозаписи.

Коли життя...

(Закінчення зі стор. 15)

– Так. Це дуже допомагає мені з ними разом розвиватися. Ще дуже мені допомагає те, що викладаю в Школі українознавства, і раз в місяць ми робимо дитячі Служби Божі, є спеціяльна для них проповідь. Коли відбуваються імпрези, зустрічі, намагаюсь, щоб там якомога більше були задіяні діти. Проблема є тільки в тому, що родини розкидані від церкви, і якщо батьки не привезуть їх автами, діти самі просто не зможуть приїхати. Тому зв'язок родина–церква– суспільство має бути дуже тісний.

– Чи підтримуєте зв'язки з Україною, з людьми, яких знаєте, з духовною семінарією?

– Звичайно. І з семінарією, і з її вихованцями. Батьківська земля, якою б вона не була, але це коріння, це незамулене джерело. Це як мама. У всі часи дорога і мила. Підтримуємо акції в Україні, особливо, коли йде збір коштів на будову Патріяршого собору в Києві, робили пожертви на семінарію Святого Духа у Львові, знаходили фундаторів для семінаристів в Дрогобичі, допомагали в східній Україні будувати невеликі українські церкви, підтримували, щоб вони стали на ноги. Особисто я намагаюся, чим можу, допомогти там, де мені під силу, а де не можу сам, шукаю меценатів.

– Якими є перспективи Центру? Чи зможуть тут інші обдаровані діти навчатись в студіях, чи зможуть мати підтримку?

– Все залежить від тих осіб, які будуть організовувати свою справу. Центр має дирекцію. Це люди, які беруть на себе відповідальність. Це голови організацій, які вже себе проявили в певних галузях, і які координують. Ми, як церква, нині надавати фінансову допомогу ще не в силі, бо самі в боргах. Одне латаємо, інше – вилазить. Але ми відкриті для того, щоб мати ідеї, обговорити їх, де можливо – допомогти впровадити в життя те, що буде мати цінність. На перспективу – так, хочемо щось зробити подібно, як в Дітройті, допомагати і фінансово через меценетів. Ми хочемо бути відкритими для української і американської громад, щоб україно-американські стосунки між людьми, а особливо між дітьми, посилювались і зміцнювались.

– В переддень свята Ваші побажання для парафіян церкви, всіх читачів „Свободи“.

– Насамперед, щоб ми всі були добрими християнами. Щоб ходили до своєї церкви і підтримували свою громаду, щоб мали тверду віру в Бога і навчали цього своїх дітей. Історія вчить: „Людина залишається так довго українцем, як довго вона ходить до церкви“. Тут, в Америці, якщо людина перестає ходити до української церкви, вона за якийсь час втрачає зв'язок з родовим корінням. Церква – це не просто обряд. Це живий організм, і завдання її – допомогати людям спасати свої душі. Кожна нація має на це свій спосіб, свою психіку, духовні і культурні цінності. Український народ має свій історичний досвід. Треба вміти побачити і передати найкраще – щоб батьки і діти були поєднані родинно і духовно в повазі, опіці і любові.

Цей Центр новий і один з найкращих на Східньому узбережжі. Тому – в добрий час! З Божим благословенням для всіх, хто переступиме його поріг.

Нагадаємо читачам „Свободи“, що програма розпочнеться в суботу, 11 листопада, о 4-ій годині по полудні з чину освячення будівлі Центру, за участю Владик, губернатора і представників місцевої влади. О 5-ій год. почнеться перекуска і бенкет.

А у неділю, 12 листопада, о 9-ій годині ранку відбудеться остання відправа в старій церкві і хресний похід до нової тимчасової церкви у Випані. О 10-ій годині буде чин посвячення і о 10:30 ранку Архиєрейська Служба Божа. Завершиться свято о 12:30 по полудні бенкетом.



Новий центр у Випані

СПОРТ

УВК „Слава", Чикаґо і УСВТ „Чорноморська Січ" – чемпіони УАКЦентру



Команда „Слава" з Чикаґо

ДЕНВІЛ, Н. Дж. – 21 жовтня у відбиванковому центрі „Паверзон" відбувся Другий річний відбиванковий турнір УАКЦентру, що його успішно влаштував відбиванковий клюб „Моріс Кавнті" (МК). В організаційному комітеті працювали О. Куцина, Б. Поритко, О. Федаш, Р. Булавський, А. Гадзевич і М. Биц.

В турнірі взяло участь 15 дружин: сім в групі чоловіків, по три в жіночій і юнаків, та дві дружини сеньйорів. На початку ігри пройшли круговою системою, після чого відбулися змагання „плей оф" за нагороду чемпіонів.

В жіночій групі виступили дружини „А" і „Б" відбиванкового клюбу „Моріс Кавнті" та УСВТ „Чорноморська Січ", які посіли місця:

1. УСВТ, „Чорноморська Січ";
2. Відбиванковий клюб МК „А";
3. Відбиванковий клюб МК „Б".

У фінальних змаганнях „плей оф" після реміcового вислiду 28:26 і 15:25 був проведений третій сет з 15-ти точок, в якому дружина „Ч. Січі" перемогла 15:7 і тим самим вдруге здобула нагороду чемпіона. Склад дружини: П. Паславська (була вибрана кращою змагункою турніру), А. Томко, З. Завадівська, І. Іваськів, Х. Стасюк і Д. Двончик.

В групі чоловіків переважали три дружини: УВК „Слава" Чикаґо, УСВТ „Ч. Січ" і відбиванковий клюб МК, які й зайняли відповідно перші місця в турнірі. В півфінальних іграх „плей оф" УВК „Слава" переміг „Трістейт" – 25:11 і 25:13, в другому півфіналі – „Ч. Січ" подолала відбиванковий клюб МК – 25:19, 25:19.

У зустрічі за третє місце відбиванковий клюб МК переміг „Трістейт" ВК – 25:20, 25:15. УВК „Слава" Чикаґо в поєдинку за нагороду чемпіона переміг дружину „Ч. Січі" в додатковому 15-точковому сеті. Висліди цього завзятого фіналу, що нагадав кращі часи української відбиванки на цьому континенті, були: 25:10, 25:27 і 15:9. Кращим змагуном дивізії був вибраний О. Книжницький. В складі УВК „Слава", крім нього, виступили Р. Марушка, Д. Марушка, М. Ґрчіц, І. Вейл, В. Букорец, О. Букорец.

В юнацькій дивізії виступили дружини – УСВТ „Ч. Січ", СУМ Йонкерс і СУМ Випані. В кругових змаганнях найкращими виявилися дружини „Ч. Січі" і СУМ Йонкерс. Вони і зустрілися у фіналі „плей оф", в якому юні „січовики" перемогли вислідом – 25:18, 25:19 і здобули нагороду чемпіонів. Кращим змагуном в цій дивізії був вибраний – Р. Козицький (СУМ Йонкерс). Склад дружини „Ч. Січі": С. Лесько, М. Кохан, М. Мартинець, А. Мартинець, Л. Миськів, Т. Седервал, Д. Максимович, А. Олесницький.

В групі сеньйорів змагалися відбиванковий клюб МК і УВК „Україна". Переможцями в обидвох змаганнях вийшли сеньйори відбиванкового клюбу МК. У фінальних змаганнях вислід був 15:9 і 15:13. Найкращим змагуном був вибраний В. Яцків.

Після турніру в парафіяльній залі церкви св. Івана Хрестителя у Випані відбулася вечеря для учасників і гостей, в часі якої були вручені нагороди чемпіонам і найкращим змагунам турніру. Для юнака нагороду уфундував „Український тижневик" УНСоюзу, який вручила головний редактор Рома Гадзевич, нагороду найкращому змагунові сеньйорів уфундував тижневик „Свобода". Її вручила головний редактор Ірена Яросевич. В часі вечері виступив колишній змагун „Ч. Січі" і Ратґерс-університету Петро Мельник. Були присутні представники спонзорів турніру: Українсько-Американської кредитівки „Самопоміч" (Чикаґо-Нюарк, Парсипані, Джерзі-Сіті), власник підприємства „Дуда Провіжен", „Лазірко Спешіялти Фудс", „Айкер МД оф Ню Джерзі", д-р Марта Лопатинська, „Рікавері опшон", УАКЦентр Випані, осередок СУМ і Станиця Пласту.

Судили змагання Р. Булавський, М. Биц, С. Неміроф і Д. Боудана. Секретарювали Х. Биц, Н. Гуцул і А. фон Гофен. Допомогали М. Куцина, М. Біланич, Ю. Ґбур, В. Шашкевич, Д. Мазуряк, Д. Гончарик, О. Гелібей, Л. Клебан, М. Темницька, З. Ковбаснюк, П. Бродський, Х. Биц. Фтограф турніру Мирослав Биц.

Чистий прихід з турніру в сумі 3 тис. долярів передано на закінчення спортової залі УАКЦентру у Випані.

Омелян Твардовський

Шаховий чемпіонат УСЦАК 2006 року



Мирослав Биц – один з організаторів турніру, Влодко Яцків – найкращий гравець серед сеньйорів, Ірена Яросевич – головний редактор „Свободи" вручає нагороду

БАФАЛО, Н. Й. – Цьогорічний шаховий чемпіонатУСЦАК відбувся 7 жовтня при церкві Св. Миколая. У турнірі взяли участь 8 змагунів: чотири зі спортивного клюбу „Україна", Сиракюз, Н. Й. (Ярослав Концоградa, Олег Концоградa, Ілля Носуський, Олег Яцишин) і чотири з шахового клюбу імени Степана А. М. Попеля, Бафало, Н .Й. (Григорій Матух, Олесь Подебрій, Степан Процик, о. Мар'ян Процик). Першу нагороду (5 пунктів) в сумі 250 дол. виграв минулорічний чемпіон о. М. Процик, другу нагороду (4 пункти) 100 дол. – О. Яцишин, трету нагороду поділили Григорій Матух і Олесь Подебрій – по 50 дол. Нагороду для юніорів (1 пункт) у сумі 50 дол. виграв О. Концоградa. Я. Концогарда і С. Процик (2 пункти) і І. Носуський одержали книжки.

Директором турніру, який був визнаний Американською шаховою федерацією, був д-р Марко Міетг.

На жаль, слід ствердити, що наші шахи підупадають. Потрібно свіжих сил. Три майстри – Б. Бачинський, П. Радомський і С. Стойко, які грали на минулорічному турнірі у Філядельфії, не змогли брати участи в змаганнях.

Якщо б хтось мав поради, як можна підсилити шахову активність на майбутнє, просимо написати на адресу: Chess, 308 Fillmore Ave., Buffalo, NY 14206 або на електронну адресу: procykmarijan@yahoo.com

Сердечна подяка Українській спортовій централі Америки і Канади (УСЦАК), що виділила на нагороди 300 дол. Глибоко вдячні редакції „Свобода" за безкоштовне подання оголошення про турнір.

о. Мар'ян Процик

НОВІ ВИДАННЯ

„Голос“ з Канади лунає в Україні

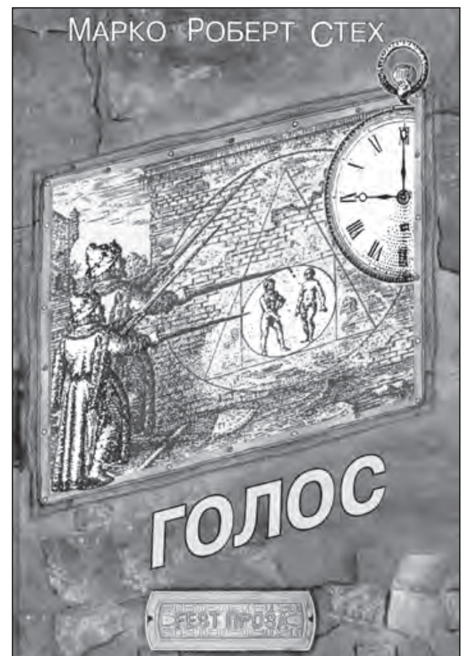
На минулорічному Львівському форумі видавців видавництво „Піраміда“ презентувало — в елітарній серії „Фест-проза“, яку веде відомий письменник Юрко Винничук, — філософський роман українського письменника з Канади Марка-Роберта Стеха „Голос“. Це перший за понад два десятиліття україномовний роман, написаний письменником з Канади. Він здобуває собі визнання і добру славу серед читачів і літературознавців в Україні. Журнал „Київська Русь“ нещодавно рекомендував „Голос“ у групі чотирьох вибраних книжок, як твір, що „намагається зафіксувати надзвичайно тонке почуття статичної плинності часу-буття“, а газета „Літературна Україна“ провела паралель між „Голосом“ і творами Марселя Пруста та Джеймса Джойса.

Текст роману побудований на трьох різних рівнях, з трьома окремими, але поєднаними одна з одною фабулами. Це, з одного боку, історія Олега, молодої й ніби зовсім пересічної людини, яка несподівано, на прохання подруги дитинства, вирушає в пошуки напівзнайомого чоловіка, що зник під час відрядження. Єдиний слід, який ця загублена людина лишила за собою, — уривки нескінченого роману, розрізнені фраґменти тексту, на перший погляд, ефемерні й беззмістовні. А втім, ці записи не дають Олегові спокою й він, крізь різні перипетії та пригоди, продовжує досліди, щукаючи описаних там місць і людей, намагаючись збагнути сенс подій і мотивації вчинків, аж нарешті вражено усвідомлює, що цей текст метафорично описує не що інше, як його власне життя: минуле, й розписане наперед майбутнє. Олегову історію складають з окремих уривків двох в’язнів-чужинців у розореній громадянською війною країні третього світу, кожен з яких знає лише частину історії. А й вони є акторами архетипової оповіді про людину, якій Смерть дарує додатковий день життя: як нагоду надати сенсу ранішому існуванню, а водночас і як покарання...

У передмові до книжки, відомий письменник і есеїст Костянтин Москалець висловлює, між іншими, такі думки:

„Роман Марка Роберта Стеха спершу відлякує, потім спокушає і, врешті, заворожує своєю ускладненістю. [...] „Голос“ анітрохи не скидається на роман у поширених трактуваннях та реалізаціях цього жанру. Попри вигадливо організований сюжет з численними відгалуженнями й трансформаціями, попри присутність фікційних персонажів — Арзаца, Олега, Ніни, Бар’є, Лелії та інших — цей текст темперовано як відверту, подеколи хаотичну сповідь зі вкрапленнями самооцінкової, самопізнаннєвої рефлексії. [...]

Інтроспективний роман Стеха навряд чи розрахований на багатомільйонну читацьку аудиторію. Письменник свідомо стає на боці некомерційної літератури, досліджуючи внутрішні простори, події й сліди. Місце й час його позиції — це не відсутність авторського хронотопу, авторського Голосу, як може здатися при перших, побіжних перечитуваннях роману. Автор радше вибудовує одночасність усіх часів, сукупність усіх просторів і романних голосів у одному ’осьтут-переживанні’. [...] Роман передбачає самостійне й тягле читацьке зусилля щодо досягнення *«стану, в якому раптом доводиться глянути на незбагненну містерію, що існує в нас і навколо нас, під трохи іншим кутом зору, не отим /.../, який вважаємо істиною, життям і собою, і який є лиш однією з нескінченного числа моделей, стереотипних презумпцій, що їх свідомість споруджує навколо для самозахисту»*. [...]



Роман, написаний інтелектуалом для інтелектуалів, містить надзвичайно проникливі пейзажі, питомо стехівський кольорит, заворожливу гру поетичним словом і символом. Кожне окреме прочитання слідів „Голосу“ збагачує не так першотекст, як те, про що розходилося „Голосові“, достворюючи, таким чином, творіння...».

У справах придбання книжки можна звернутися до КІУСУ на тел.: (416) 946-7326.

С. К. .

Нова книжка про Ватикан

Львівське видавництво „ВНТЛ-Клясика” випустило у світ монографію Ліліяни Гентош „Ватикан і виклики модерности”. Ця книга стала результатом багаторічних наукових досліджень історії Католицької Церкви, міжконфесійних та міжетнічних взаємин.

Автор монографії – науковий співробітник Інституту історичних досліджень Львівського національного університету ім. Івана Франка, автор низки наукових статей, що вийшли друком українською, англійською, польською та німецькою мовами. У 1998-2000 роках була на стажуванні у Гарвардському університеті, брала участь у наукових конференціях та семінарах в Україні, США, Швеції, Австрії. Висвітлення цієї теми стало можливим завдяки вивченню документів ватиканських, римських, польських та українських архівів. Найціннішим джерелом, яке допомогло вивчити та донести до читача думки, погляди Папи Бенедикта XV, кардиналів Римської курії, ватиканських дипломатів, стали ватиканські архіви. Книжка зацікавить науковців-істориків, вчених-теологів, духовних осіб та всіх, хто цікавиться історією України та історією Церкви. Монографія видана за фінансової підтримки Програми наукових обмінів ім. Фулбрайта і Фонду імені Іванни та Петра Стельмахів. За довідками звертится на тел. (380-322)297-8316, факс (380-322) 298-0135. Електронна пошта: order@vntl.com. Сторінка в інтернеті: /www.vntl.com

„ВНТЛ-Клясика”

Поетична творчість наших читачів

Нескараний злочин

До річниці Голодомору в Україні

Іде вона стернею босоніж,
Від голоду і втоми
Як тінь, як марево
снується по полях,
А на руках несе дитятко –
Мертве і нерухоме...
Таке воно малюсіньке
Із голоду сконало,
Не вірить, що воно мертве,
Не вірить бідна мати,
Горне голівку до груді
І хоче годувати...
Ледве ступає, хитається,
Опухлий з голоду кістяк,
А сили зовсім залишають...
Багато діб отак блукає,
Чогось шукає...
Глядять кругом запалі очі,
Хоч день, а в неї темрява така,
Мов опівночі...
Як пригадає пережитий жах –
Тінь божевілля являється
в очах.
Згадала, як прокляті зайди
із Москви,
Чекісти – кровопивці люті
Забрали все, усе до тла,
Спалили хату, а Івана,
Її любов, її життя,
Кололи-різали штиками
Лише за те,
що за сім'ю свою обстав,
Що рештки зерна не віддав,
Спротивився радянській владі.
„Куркуль...
Ізмєннік... Скатіна!!!"
З її рук вирвали сина,
Дев'ятилітнього Петра
Й п'ятилітню Наталочку взяли
Та й у Московію повезли,
Щоб їх по-своєму научати,
Щоб Сталіна за Бога мали,
А батька й матір назавжди
Щоб призабули, щоб і не знали.
І все, що було до їди
Усе забрали, повезли...
Усі будинки попалили
І стебелини не лишили
Щоби прожити.Кати червоні...
Пішла в село... Нема села!
Аж зойкнула...
Скрізь, мов пустиня...
Нема ні загород, ні хат,
Скрізь тільки сажа, дим і чад...
Ніде людини,
ні кота, ані собаки...
Та щось догляділа в рові...
Ось дід лежить, а там хлоп'я,
Стирчить велика голова,
А тулуб – лиш шкіра й кості,
Кусок сухого патика,
Мов і зовсім його нема...
Запалі щоки, навстіж
відкриті очі
Глядять в простір, у небеса.
Шукають правди?
Ще бачить трупи на полях.
З живих ще дехто догоряє,
В повітрі сопух і гірч в устах,
Дихати важко... Мерлим воняє...
Понесла матір мерле дитя
В друге село. Нема села...
Декілька сіл вона пройшла,
Скрізь те саме,
лиш згарища, руїни
І мерлі тіла довкруги...
Лиш де-не-де
ще хтось рухнеться,
Ще хоче зернятко найти,
Та марний труд, бо не знайде
І з немочі паде...
І так вона крізь поле йде,
Ще не здається, бо дитя своє
Порятувати хоче,
Ще вірить, що воно живе,
Що ще заплаче, відкриє очі.
Нещасна мати – вірить в це!
На скраю поля щось видніє,
Церквиця біла,Туди спішить...
Спішить? Та ні,
Бо ледь-ледь ноги волочить...
Підходить ближче,
Навстіж відкриті двері,
Побиті вікна, а на землі
Зірваний хрест
золочений лежить
Й кусень бляхи
з купола погнутий
В землі стирчить.
Схилилась мати і на хрест
Поклала мертвеє дитя,
Ростягла дрібні рамена,
Спростила ніжки
вздовж хреста,
Голівку повернула в бік,
Так, як у розп'ятого Христа...
Тоді приклякла,
Взнесла в гору руки
І очі звела в небеса,
Щоб з Господом поговорити
Задеревілі рухнулися вуста.
Рухнулися посинілі,
Молитву шепотіли:
„Я знаю, Господи!
Я знаю!Ми важко согрішили!
Ми сатані повірили,
Пішли йому служити,
Ми нашу Неньку-Україну
Не вміли вборонити!!!"
Не вміли ми?
Чи підвели отих триста,
Що під Крутами вмирали...
А де ж тоді ми були?Ми ...
За вуглик ховалися,
Крізь вікна зазирали...
Де ж ділися ті гетьмани?
Де козацькая слава?
Прости нам, Господи! Прости!"
І повалилась горілиць
Та гірко-гірко заридала...
Глянуло сонечко з-за хмар
І освітило страшну руїну,
Розп'яте немовлятко на хресті,
Мертву матір
Й ту нещасну Україну...

Мирон Радзикевич,
Норт Порт Фльорида
Листопад, 2003 р.

Не станеш ніколи ти знов на коліна

Здавалось би, й свято на ангельських крилах
До тебе, Вкраїно, від Бога летить.
Печаль, а не радість всю душу повила
Бо ворог підступний чатує, не спить.
Твою незалежність і волю, й свободу
В кайдани закути йому так кортить.
Тобі лиш минуло п'ятнадцять від роду,
Невже ми не в силах тебе захистить?!
Від тих, що давно на тебе зазіхають,
Дітей нерозумних і виродків теж,
Що рвуть на шматки та живу розпинають
І втратили совість, не знаючи меж.
Господь не допустить, моя Батьківщино,
Щоб знов плюндрували тебе як колись,
Не станеш ніколи ти знов на коліна,
За те я до Нього молюся й моливсь.

Федір Швець,
Розвіл, Каліфорнія

„Рідну мову треба знати"

Моя сестра Софія одержала від нашої своячки Катерини Піх зі Львова чудового, на мою думку, листа, в якому подає вірш про українську мову. Ось він:

Мила мово материнська,
Ти дзвінка і голосиста
Ти як сонце промениста,

Ти є мовою народу
Що виборює свободу.
Пам'ятай же, сину-брате,
Рідну мову треба знати,

На Вкраїні ти родився,
Але мови не навчився,
Ще й смієшся з її слів...
Якже ти таке посмів?

На коліна, вражий сину,
І молись за Україну,
І клянися, що ніколи
Не зречешся свої мови.

„Я пишаюсь, що десь далеко є рідні люди, які не забувають своєї мови, своєї землі", пише Катерина Піх.

Д-р Степан Воляник,
Клівленд, Огайо

Метаморфоза

Помаранчева революція викликала велике піднесення, породила надії, за якими, на жаль, настало деяке розчарування. Про це мій вірш, написаний з любови до України.

Ми думали – він Прометей,
Як помаранч, засяяв всюди,
З Майдану по Вкраїні „Гей!"
Співали у надії люди.

Від Овруча і аж у Крим,
Від Дону й по Карпати сині
Немов би променем ясним
Світилась воля Україні.

Злочинців обіцяли – в суд,
Але вони в Верховній Раді,
І комуністів старий бруд
Стає Державі на заваді.

А „Єдности Універсал"
Роз'єднує аж до руїни,
Прем'єром став на п'єдестал
Гробокопатель України.

Народ чекав, народ хотів
Щоб Президент
став Прометеєм,
Але він не туди повів
І виявився Кочубеєм.

Ростислав Василенко,
Юніон, Н. Дж.

• ПРАЦЯ •

Потрібна українка для догляду за двома хлопчиками (один у шкільному віці), 6 днів на тиждень.
Тел.: (609) 902-1127

Шукаю працю по догляду за старшою особою. Лікар, маю американську пратику, володію масажем і іншими методами лікування.
Тел.: (973) 444-3864

Потрібна україномовна жінка до опіки над старшим мужчиною в Стерлінґ, Вірджінія. Платня за домовленням.
Тел. до Olga Coffey (703) 430- 5952

• РІЗНЕ •

KOZAK CONSTRUCTION, Co.
Ремонтуємо і переробляємо хати, помешкання, пивниці, паркети, кафлі, шідрак, шпахлювання, малювання.
Тел.: (201) 437-3227 • (646) 279-1910

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення, просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені кредитовими картками:
VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ „Свобода" ☐ „The Ukrainian Weekly"

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....
Число телефона: ....

Зголошення присилати до: Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
Переведення зміни адреси триває 1-2 тижні.

Ділимося сумною вісткою,
що в середу, 25 жовтня 2006 р.
на 89-му році життя, по довгій і тяжкій недузі
відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО Й ВУЙКО

св. п.

БОГДАН ДЕМ'ЯНЧУК

нар. 18 серпня 1918 р. в м. Скалат, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 28 жовтня у Катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо, а відтак на цвинтарі св. Андрія

Залишені у глибокому смутку:

Дружина	– ОЛЬГА
Донька	– ДАРІЯ з мужем ПЕТРОМ БАСАЛИК
Син	– АНДРІЙ з дружиною ЛІДІЄЮ
Внуки	– ПЕТРУСЬ і АДРІЯНКА ДЕМЯНЧУК
Сестра дружини	– МИРОСЛАВА з мужем ЗЕНОНОМ ГОЛУБЕЦЬ
Брат дружини	– ОЛЕГ ВОЛЯНИК з дружиною ҐВЕН
Похресниця	– ОЛЕКСАНДРА з мужем ДАВИДОМ НИРШЛ
Свати	– ЄЛИЗАВЕТА й МИХАЙЛО КАВАЦЬ

Племінники й племінниці в Америці й Україні

Вічна Йому пам'ять!

З болем серця повідомляємо, що 7 листопада 2006 р,
відійшов у Божу вічність

св. п.

ВОЛОДИМИР КРИВУЛИЧ

нар. 28 червня 1923 р. в селі Космирин, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться 10 листопада в українській католицькій церкві свв. Петра і Павла в Ludlow, MA.

У смутку залишилися:

дружина	– ТАТІЯНА
сестра	– НАДІЯ з чоловіком СТЕФАНОМ в Україні
брат	– МИРОСЛАВ з дружиною ДЗЮНЕЮ і родиною
сестра дружини	– КСЕНЯ ДЕРЕШ з дітьми ДАНИЛОМ з дружиною ДЖЕНІФЕР і КАЛИНОЮ та родина в Америці

Вічна Йому пам'ять!

З невимовним сумом родина повідомляє,
що з волі Всевишнього
на 95-му році життя відійшов у вічність
в п'ятницю, 3 листопада 2006 р., найдорожчий
ТАТО, ДІДУСЬ і ВУЙКО

св. п.
професор

ІВАН МАТВІЄВИЧ САМІЙЛЕНКО

Многолітній та останній прем'єр уряду
Української Народної Республіки
в екзилі
та громадський діяч.

ПАНАХИДИ за спокій душі Покійного були відправлені в понеділок, 6-го і у вівторок, 7-го листопада 2006 р. в Hempstead, NY

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 8-го листопада о год. 10 ранку в українській православній церкві св. Михаїла в Uniondale, NY, а відтак на цвинтарі св. Андрія в S. Bound Brook, NJ.

В глибокому смутку:

син	– ОЛЕГ з дружиною ХРИСТИНОЮ
внук	– АЛЕКСАНДЕР з дружиною БРІДЖЕТ
внучка	– ТАМАРА

та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Світла його пам'ять буде вічно з нами!

Родина просить складати пожертви на Фонд ремонту церкви:
St. Michael's Ukrainian Orthodox Church,
237 Maple Avenue, Uniondale, NY 11553.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ
повідомляє своїх членів та громаду,
що 3 листопада 2006 р.
відійшов з цього світу

св. п. проф.

ІВАН САМІЙЛЕНКО

(1914–2006)
член НТШ-А,
громадсько-політичний діяч,
прем'єр-міністер в екзильному уряді
Української Народної Республіки
1988–1992,
професор Лонґ Айленд Університету 1961–1980

Рідним складаємо найщиріші співчуття

Управа НТШ в Америці